

กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่ม
และศึกษานิเทศก์อำเภอสังขละบุรีสำนักงานการศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

สม น้อยปรีชา

20 ต.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มกราคม 2535

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานีพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ทวีบุรณ์ หอมเย็น)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ คร.สุนทร โคตรบรรเทา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ทวีบุรณ์ หอมเย็น)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ คร.สุนทร โคตรบรรเทา)

..... กรรมการ
(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานีพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ คร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ..22.. เดือน ..มกราคม..... พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ทวีบุรณ หอมเย็น รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา และอาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าในการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างดียิ่ง ขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ นายชูชาติ ทรัพย์มาก ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการ นายดิเรก มีสมดี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรปราการ
นายนิพนธ์ ภูรัตน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบางบ่อ นายมนตรี ปานเจริญ หัวหน้า
การประถมศึกษาอำเภอพระสมุทรเจดีย์ นายวิชัย กาญจนพันธ์ หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอบางพลี นายแสง ช้างมณี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพระประแดง สำหรับ
ความอนุเคราะห์อนุมัติให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ สำหรับความร่วมมือตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ขอขอบคุณ นางชลิดา ศรีทอง ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพระประแดง
นายอะกิบ สะโหน ศึกษานิเทศก์อำเภอบางพลี และ นางสาวปัทมาวดี ชำน้อย เจ้าหน้าที่งาน
ธุรการ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สำหรับการประสานงานรวบรวม
แบบสอบถาม

สุดท้าย ขอขอบคุณ คุณวราภรณ์ น้อยปรีชา คุณสุนทรี น้อยปรีชา เด็กหญิงกนกพร
น้อยปรีชา และเด็กชายวาทเทพ น้อยปรีชา ผู้ซึ่งคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเกิด
ความมุ่งมั่น เมื่อประสบอุปสรรค จนกระทั่งผลการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สม น้อยปรีชา

สารบัญ

บทที่	หน้า
I บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความเป็นมาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	12
คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	16
การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	18
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารในรูปคณะกรรมการ	20
การดำเนินงานสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	22
การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน	23
กระบวนการบริหาร	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 วิธีการดำเนินศึกษาค้นคว้า	39
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ	41

การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	48
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	101
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	101
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล	102
การวิเคราะห์ข้อมูล	102
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	103
การอภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	110
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	111

บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย	139

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	49
2	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการวางแผน	50
3	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดองค์การ	53
4	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการใช้ทรัพยากร	55
5	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการประสานงาน	58
6	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการประเมินผล	60
7	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการวางแผน	63
8	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดองค์การ	65
9	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการใช้ทรัพยากร	67
10	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการประสานงาน	70
11	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการประเมินผล	72

12	คะแนนเฉลี่ยทักษะของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ศึกษาเป็นรายข้อ	74
13	คะแนนเฉลี่ยทักษะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ศึกษาเป็นรายข้อ	83
14	ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน	92
15	ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน	93
16	ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน	94
17	ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน	95
18	ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน	97
19	ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน	99

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การประถมศึกษาเป็นการศึกษาระดับบังคับที่รัฐต้องจัดให้แก่ประชาชนทุกคนอย่างทั่วถึง การจัดการศึกษาในระดับนี้ รัฐคำนึงถึงการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาโดยวิธีการต่าง ๆ การจัดกลุ่มโรงเรียน เป็นวิธีหนึ่งในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน และยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม การบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาตินั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ ได้ประกาศใช้ระเบียบคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ซึ่งกำหนดโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาไว้สี่ระดับ กล่าวคือ ระดับชาติ มีคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (กปช.) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ระดับจังหวัด มีคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด (กปจ.) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สปจ.) ระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอ มีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ (กปอ./กปก.) สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอหรือกิ่งอำเภอ (สปอ./สปก.) ระดับกลุ่มโรงเรียน มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และสำนักงานกลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2525 :

13) ทำให้กลุ่มโรงเรียนมีลักษณะ เป็นหน่วยงานบริหารที่มีกฎหมายรองรับ คือ พระราชบัญญัติ คณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้ระบุไว้ในมาตรา 29 ว่า ให้รวมโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีหลายโรงเรียนเข้าด้วยกัน เป็นกลุ่มโรงเรียน (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 97 ตอนที่ 158 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2523) แต่เนื่องจากโครงสร้างขององค์กรและบทบาทหน้าที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดีกับการบริหารงาน กลุ่มโรงเรียนเท่าที่ควร เช่น การวิจัยของ ไพฑูรย์ วิชาลัย (2526 : 120) เรื่อง

การบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติงานทั้งหกด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการและการเงิน ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนประถมศึกษา ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เล่มที่ 1. 2530 : 7) ด้วยโครงสร้างของระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนที่เปลี่ยนไป ทำให้มีบุคคลที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารกลุ่มโรงเรียน คือ 1) ประธานกลุ่มโรงเรียน/กรรมการกลุ่ม 2) หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม 3) ครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม และ 4) ครูวิชาการกลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เล่มที่ 1. 2530 : คำนำ) และโดยเจตนายกของระเบียบนี้ ในการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนภายในกลุ่มสามารถใช้ทรัพยากรดำเนินการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภารกิจที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารกลุ่มโรงเรียน คือ งานบริหารสำนักงานกลุ่มโรงเรียน งานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน การดำเนินการบริหารกลุ่มโรงเรียนจะเกิดประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน ในหลายประการ กล่าวคือ ทำให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดบุคลากรให้มีหน้าที่รับผิดชอบทุกระดับ ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูทุกคนที่มีความรู้ความสามารถได้มีส่วนช่วยในการบริหารการศึกษา อันจะทำให้คุณภาพของการศึกษาระดับประถมศึกษาบรรลุเป้าหมายตามจุดหมายของการศึกษาในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เล่ม 2. 2530 : 45)

จากรายงานผลการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางการพัฒนาการศึกษา ตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2529 - 2533 ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ เด็กนักเรียน

ในภาคกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในภาคอื่น ๆ นักเรียนในเมืองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในชนบท นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 114) ข้อมูลเหล่านี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม และข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารกลุ่มโรงเรียนนั้นปรากฏว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในลักษณะของกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน ดังเช่น สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ (2526 : 371) นักการศึกษาท่านหนึ่งให้ความเห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนยังมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เพียงพอ ขาดเทคนิคการวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงานและการประเมินผล และขาดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนันท์ ปัทมพร (2527 : 130) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาไม่ทำหน้าที่ของตนเองตามที่มียุติ อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือค่อนข้างต่ำ และ

วีระ เสาโกมล (2527 : 4 - 7) ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ได้เสนอข้อคิดเห็นในปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คือ 1) ปัญหาจากการบริหารงาน ประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน 2) ปัญหาระหว่างโรงเรียน ขาดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม 3) ด้านบุคลากร คณะกรรมการกลุ่มมีความรับผิดชอบน้อยมากเพราะทุกคนมีงานประจำอยู่แล้ว 4) ด้านการพัฒนาทางวิชาการ ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนเพราะยึดติดอยู่กับการสอนตามระบบเก่า ในปีพุทธศักราช 2529 ประกอบ คุณารักษ์ และ อาพน ศรีผดุงชัย (2529 : 107 - 108) ได้ให้ความสนใจศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบองค์การและการจัดการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ชี้ประเด็นเกี่ยวกับปัญหากลุ่มโรงเรียนว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนยังขาดทักษะและประสบการณ์ในการทำงานเป็นกลุ่ม ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของประธานกลุ่ม และคณะกรรมการกลุ่มยังไม่ชัดเจน อีกทั้งขาดอำนาจที่จะดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จได้ และผลการวิจัยของสามารถ หมวคณั (2531 : 94) เรื่อง การศึกษาบทบาทการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูอาจารย์ พบว่า กลุ่มโรงเรียนควรจัดให้มีแหล่งวิชาการของกลุ่มโดยเฉพาะศูนย์วิชาการ ศูนย์อุปกรณ์ ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนและอื่น ๆ อีกประเด็นหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดปัญหาในการส่งเสริมให้การบริหารงานกลุ่มโรงเรียนคือ บุคลากรของกลุ่มโรงเรียน เช่น ประธานกลุ่มโรงเรียนมีภาระหน้าที่รับผิดชอบหลายอย่าง จึงไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ประธานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มโรงเรียนขาดการวางแผนในการใช้ทรัพยากรบุคคลจึงขาดบุคลากรที่จะปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานกลุ่ม ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร คณะกรรมการกลุ่มบางคนไม่เห็นความสำคัญของกลุ่มโรงเรียน ขาดการประสานงานที่ดีทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 18)

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ได้ดำเนินการบริหารกลุ่มโรงเรียนตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ปรากฏว่า การจัดการศึกษายังมีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ เช่นเดียวกับข้อมูลในส่วนรวมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่กล่าวมาแล้ว ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ ในปีการศึกษา 2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนตามอายุของการศึกษาภาคบังคับไว้ร้อยละ 97.50 แต่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เกณฑ์เด็กเข้าเรียนได้เพียงร้อยละ 96.33 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้นักเรียนในชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 1 ตกซ้ำซ้อนร้อยละ 7.32 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราการตกซ้ำขึ้นถึงร้อยละ 10.27 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ตกซ้ำขึ้นร้อยละ 3.25 ปรากฏว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของสำนักงานการประถมศึกษาศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราการตกซ้ำขึ้นถึงร้อยละ 5.20 (แผนพัฒนาการศึกษาและค่าขอตั้งงบประมาณ ปีงบประมาณ 2535 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. เอกสารลำดับที่ 20/2533 : 7 -10)

ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ภายในกลุ่มซึ่งบริหารงานโดยขาดการวางแผนที่ดี การจัดองค์การที่เหมาะสมการใช้ทรัพยากร ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การประสานงานและการประเมินผล ยังไม่เป็นระบบ จึงไม่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นได้ และการวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับประเด็นนี้ในสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ยังมิได้มีการดำเนินการแต่ประการใด

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยพิจารณาถึงกระบวนการวางแผน การจัด องค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล โดยการสำรวจข้อมูลจาก กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอ ว่ามีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนอย่างไร การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูล เกี่ยวกับระบบการ บริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่จะเกิดประโยชน์ในการวางแผนพัฒนากระบวนการ บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ให้ สามารถดำเนินการได้บรรลุจุดหมายตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทางด้านการวางแผน การจัดการ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล ตามทัศนะของ คณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอ
2. เพื่อศึกษาทัศนะของคณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการวางแผน การจัดการ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในงานบริหารสำนักงานกลุ่ม งานศูนย์วิชาการกลุ่ม และงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานการศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตน อีกทั้งจะเป็นแนวทางสำหรับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษากระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในกระบวนการบริหาร 5 ด้าน โดยยึดกระบวนการบริหารของสมาคม

ผู้บริหารโรงเรียนแห่งสหรัฐอเมริกา (ประชุม รอดประเสริฐ. 2533 : 129 ; อ้างอิงมาจาก (American Association of School Administrators) ดังนี้คือ

- 1.1 การวางแผน (Planning)
- 1.2 การจัดองค์การ (Organizing)
- 1.3 การใช้ทรัพยากร (Allocating)
- 1.4 การประสานงาน (Coordinating)
- 1.5 การประเมินผล (Evaluating)

2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 329 คน แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 2.1 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 249 คน
- 2.2 ศึกษาพิเศษอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 80 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

- 3.1 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 249 คน
- 3.2 ศึกษาพิเศษอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 80 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากร โดยแบ่งเป็น

- 4.1.1 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
- 4.1.2 ศึกษาพิเศษอำเภอ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามกระบวนการทั้ง 5 ด้าน คือ

- 4.2.1 การวางแผน
- 4.2.2 การจัดองค์การ
- 4.2.3 การใช้ทรัพยากร
- 4.2.4 การประสานงาน
- 4.2.5 การประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลุ่มโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 7 - 10 โรงเรียน รวมเข้าเป็นหนึ่งกลุ่มโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ร่วมมือกันในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ซึ่งใช้วิธีการรวมกลุ่มโดยพิจารณาตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์หรือความสะดวกในการคมนาคมในท้องถิ่น มีทั้งหมด จำนวน 20 กลุ่ม

2. สำนักงานกลุ่มโรงเรียน หมายถึง สถานที่ที่ตั้งสำนักงานกลุ่มโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานสำนักงานกลุ่มโรงเรียน งานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

3. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารงานในระดับกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งประกอบด้วย ประธานกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม ครูผู้สอนที่ได้รับเลือกตั้งจากคณะครูภายในกลุ่มโรงเรียนจำนวนกึ่งหนึ่งของโรงเรียนภายในกลุ่ม ถ้ามีเศษหนึ่งเป็นหนึ่งเป็นกรรมการ และมีหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการและเลขานุการ

4. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

5. กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหาร การดำเนินการของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ โดยมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการบริหาร และงาน ประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนตั้งไว้ ซึ่งเน้นกระบวนการบริหารแยกเป็น 5 ด้าน คือ

5.1 การวางแผน หมายถึง การกำหนดเค้าโครงการทำงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการล่วงหน้า ซึ่งพิจารณาในประเด็นของการ พิจารณานโยบายเบื้องต้น การสำรวจปัญหา การกำหนดความเป็นไปได้ของโครงการ การ กำหนดรายละเอียดของโครงการ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ

5.2 การจัดองค์การ หมายถึง การกำหนดแต่งตั้งให้คณะบุคคลรับผิดชอบ การบริหารงานสำนักงานกลุ่มโรงเรียน งานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และงานห้องสมุด กลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนส่งเสริมให้การบริหารงานของโรงเรียนภายในกลุ่มประสบผลสำเร็จ ในงานทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

5.3 การใช้ทรัพยากร หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการใช้บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และการจัดการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้การดำเนินงาน ของกลุ่มโรงเรียนเป็นไปตามกำหนดเวลาและถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

5.4 การประสานงาน หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่คณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ได้กำหนดหรือคาดหวังเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ เป็นระเบียบเรียบร้อยในขณะ ดำเนินการตามหน้าที่ ในที่นี้จะพิจารณาถึงหลักการและเทคนิควิธีที่ใช้สำหรับการประสานงาน

5.5 การประเมินผล หมายถึง กระบวนการหรือเทคนิควิธีที่คณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ใช้ เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามโครงการที่
บรรจุในแผนบริหารของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งได้แก่การเตรียมการก่อนการประเมิน การประเมิน
ทั้งในขณะปฏิบัติงานและ เมื่อปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว การจัดระบบการรายงาน การวิเคราะห์ผล
และการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการบริหารกลุ่มโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงลักษณะของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้น เพื่อให้การศึกษา ค้นคว้าและวิจัยดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้ศึกษาจึงกำหนดและลำดับ เรื่องที่สำคัญประกอบ การศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ความเป็นมาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
3. การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ
5. การดำเนินงานสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
6. การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน
7. กระบวนการบริหาร
 - 7.1 การวางแผน
 - 7.2 การจัดองค์กร
 - 7.3 การใช้ทรัพยากร
 - 7.4 การประสานงาน
 - 7.5 การประเมินผล
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

กลุ่มโรงเรียนเป็นการจัดการทางด้านการบริหารการศึกษารูปแบบหนึ่งที่นำเอาโรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียนมารวมกันดำเนินงานด้วยโครงสร้าง ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม ระบบการจัดการศึกษากลุ่มโรงเรียนนับเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานบริการนำมาใช้ เป็นเครื่องมือในการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาอย่างแพร่หลายทุกระดับการศึกษา

การดำเนินงานในลักษณะกลุ่มโรงเรียนเริ่มมีขึ้นในประเทศไทยประมาณปี พ.ศ. 2493 เมื่อกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับองค์การยูเนสโก จัดทำโครงการทดลองนำร่อง เพื่อพัฒนาการศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งได้รวมวิธีการทำงานของกลุ่มโรงเรียนไว้ด้วย โดยมีเจตนาที่จะกระตุ้นคณะกรรมการโรงเรียนที่มีความพร้อมอยู่แล้วให้ช่วยเหลือครูในโรงเรียนขนาดเล็กแก้ปัญหาการเรียนการสอน การช่วยเหลือดังกล่าวเป็นการกระทำด้วยความสมัครใจ มิได้เกี่ยวข้องกับการบริหารแต่อย่างใด (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 ข : 6) ในปี พ.ศ. 2502 โดยกรมสามัญศึกษาซึ่งรับผิดชอบการศึกษา ได้ปรับปรุงแนวการบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาลใหม่ โดยจัดแบ่งโรงเรียนออกเป็นกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่บริหารกิจการของกลุ่มและร่วมกันปรับปรุงกิจการด้านวิชาการ จัดระบบการดำเนินงาน การวางแผนงานและการแก้ไขปัญหาที่โรงเรียนประสบอยู่ การร่วมมือของโรงเรียนจะทำให้คุณภาพทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีคุณภาพการศึกษาโดยส่วนรวมใกล้เคียงกัน (ชูชาติ ทรัพย์มาก. 2520 : 3 - 4) วิธีการที่กรมสามัญศึกษานำมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวคือ การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนขึ้นในปี พ.ศ. 2503 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. มุ่งที่จะให้โรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาลทั่วราชอาณาจักร ได้มีระบบการบริหารอยู่ในแนวเดียวกัน

2. เพื่อยกระดับคุณภาพของโรงเรียนประชาบาลและเทศบาล ซึ่งมีความแตกต่างกันมาก ให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน
3. เพื่อฝึกหัดให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้รู้จักปกครองตนเองและร่วมมือประสานงานกันระหว่างโรงเรียน
4. เพื่อเป็นทางนำไปสู่การกระจายอำนาจทางการศึกษาให้แก่ท้องถิ่นในอนาคต (อดุลยศักดิ์ วงศ์โกมล เชษฐ์. 2526 : 17)

ในปี พ.ศ. 2509 โรงเรียนประชาบาลโอนมาขึ้นกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้น การบริหารกลุ่มโรงเรียนจึงเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อันมีหัวหน้าส่วนการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในระดับจังหวัด และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบในระดับอำเภอ สังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และได้มีการปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนประชาบาลและเทศบาล โดยอาศัยแนวทางของกรมสามัญศึกษา ซึ่งตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นรากฐาน เบื้องต้นให้กลุ่มโรงเรียนประชาบาลในระบอบประชาธิปไตย
2. เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาคณาจารย์ขาดแคลนครูและขาดแคลนครูที่สอนวิชาพิเศษ
3. เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนหรือช่วยเหลือกันในด้านอุปกรณ์การสอน ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้
4. เพื่อเป็นการช่วยเหลือในด้านสวัสดิการแก่ครูและนักเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
5. เพื่อเป็นการให้กลุ่มโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ เสนอแนะในด้านการพิจารณาความดีความชอบ การบรรจุแต่งตั้ง (ย้าย) ครู และการบริหารด้านการเงิน (บูชาติ ทรัพย์มาก 2520 : 6)

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523 ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษาครั้งสำคัญ เป็นเหตุให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ กรมสามัญศึกษา ไปอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีผลกระทบที่สำคัญต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียน กล่าวคือ พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้จัดโครงสร้างของระบบบริหารการประถมศึกษาออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน ซึ่งหมายความว่ากลุ่มโรงเรียนได้มีสถานะ เป็นหน่วยบริหารที่มีกฎหมายรองรับทำให้สามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างคล่องตัวขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2526 ก : 95 - 96) จากพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้ประกาศใช้ระเบียบ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2523 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือกัน ทั้งในทางกำลังงานและกำลังความคิด เพื่อปรับปรุงส่งเสริมโรงเรียนในด้านต่อไปนี้ คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สำหรับการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษานั้น ให้มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่มเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และข้าราชการครูที่เป็นผู้สอนจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนโรงเรียน ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการ ถ้ามีเศษห้าสิบ เป็นหนึ่ง เป็นกรรมการ กรรมการโดยการเลือกตั้งนี้จะมีในโรงเรียนหนึ่ง เกินหนึ่งคนไม่ได้

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ดังนี้

1. วางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอบข่ายงานภายในกลุ่มและปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียน
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม

4. จัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

5. เสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม

6. ติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน

7. เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน

8. วางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา เพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง

9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม

10. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2526 ก : 184 - 185)

แต่เนื่องจากโครงสร้างขององค์กร และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนตามที่ระบุไว้ในระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดีกับการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนเท่าที่ควร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2529 ซึ่งถือว่าเป็นวิวัฒนาการล่าสุดของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 ข : 7)

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางพัฒนางานวิชาการที่โรงเรียนภายในกลุ่ม
ดำเนินการร่วมกัน
3. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำของ
กลุ่มโรงเรียนต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
4. พิจารณามติการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน (สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 168)

จะเห็นได้ว่าการจัดกลุ่มโรงเรียนขึ้นในระบบการบริหารการประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกันตลอดมา คือ เพื่อให้การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่าประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ อาศัยกระจุกกระจายอยู่ในท้องที่ต่าง ๆ เป็นชุมชนขนาดเล็กทั่ว ๆ ไป ประกอบกับการคมนาคมในภูมิภาคต่าง ๆ ไม่สะดวก ทำให้โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ซึ่งรัฐจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้ทั่วถึงเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก การรวมโรงเรียนเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มโรงเรียน จะทำให้เกิดการถ่ายเททรัพยากรระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม อันจะส่งผลให้คุณภาพของการประถมศึกษาดีขึ้น

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 หมวด 2 ข้อ 10 ได้กำหนดไว้ว่า กลุ่มโรงเรียนหนึ่งมีคณะกรรมการกลุ่มคณะหนึ่ง เป็นผู้อำนวยการและหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย ประธานกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน ครูผู้สอนที่ได้รับเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่มโรงเรียนจำนวนกึ่งหนึ่งของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการ ถ้ามีเศษให้เพิ่มได้อีกหนึ่งคน และหัวหน้าสำนักงานกลุ่มเป็นกรรมการและเลขานุการ ประธานกลุ่มและ

กรรมการกลุ่มที่ได้รับเลือกตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีการศึกษา และเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน ให้คณะกรรมการกลุ่ม เลือกกรรมการกลุ่มคนหนึ่งเป็นรองประธานกลุ่ม กรรมการกลุ่มที่ได้รับเลือกตั้งจากครูผู้สอนจะมีในโรงเรียนเดียวกันเกินหนึ่งคนไม่ได้ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานกลุ่มต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนนั้น
2. เป็นผู้มีความรู้ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาทางการศึกษา หรือคุณวุฒิอื่นที่เทียบเท่า

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามระเบียบคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ข้อ 10 แล้ว ยังพ้นจากตำแหน่งตามระเบียบ ฯ ข้อ 16 ดังนี้

1. ตาย
2. ลาออก
3. เป็นบุคคลล้มละลาย
4. เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
5. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
6. พ้นจากการเป็นข้าราชการครู
7. ขาดคุณสมบัติตามข้อ 11 (1)
8. ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่นอกกลุ่มโรงเรียน หรือลาศึกษาต่อเป็นเวลานานเกิน

เก้าสิบวัน

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานกลุ่มว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกตั้งประธานกลุ่มที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ที่ตนแทน แต่ถ้าวาระที่เหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่เลือกตั้งก็ได้ และข้อ 17 กรรมการกลุ่มที่เลือกตั้งจากครูผู้สอน ต้องเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 166 - 168)

การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการบริหารโดยองค์คณะบุคคลในรูปคณะกรรมการ ซึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา" สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : คำนำ) ได้กำหนดหลักการที่สำคัญในการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน 3 ประการ คือ

1. ร่วมกันรับผิดชอบและดำเนินงานในลักษณะมีการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันตามหลักประชาธิปไตย
2. การจัดทำแผนบริการและโครงการมีใช้จัดทำขึ้น เพื่อ เสนอขอของประมาณ เพิ่มขึ้น แต่เป็นการจัดทำเพื่อหาแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความต้องการและทรัพยากร เท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันให้ถูกนำมาใช้ในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ปริมาณงานและคุณภาพของงานในการนำมาพิจารณาจัดทำแผนบริการกลุ่มโรงเรียน ควรเหมาะสมกับทรัพยากรและความเป็นไปได้ของแผนงาน ตลอดจนความพร้อม และความสามารถของบุคลากรในกลุ่มโรงเรียน เพราะความสำเร็จของแผนอยู่ที่การสามารถปฏิบัติตามแผนได้

การบริหารกลุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มมิได้หมายความว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบทุก เรื่องของทุกโรงเรียน แต่หมายถึงการสนับสนุนตามบทบาทหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้จันระ เบียบ หรือที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะทุกโรงเรียนมีผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบดูแลอยู่แล้ว

เพื่อให้การบริหารกลุ่มโรงเรียนดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดลักษณะงานประกอบด้วย เนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์และแนวคิด ซึ่งกำหนดขอบข่ายไว้ดังนี้

1. งานบริหารสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
 2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน
- (เอกสารประกอบการอบรมประธานกลุ่มโรงเรียน. 2523 : 29)

แนวคิด เกี่ยวกับการบริหารในรูปคณะกรรมการ

เบลล์ (Bell. 1988 : 130) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้
การทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลได้มาทำงานร่วมกันโดยดำเนินการ
ขึ้นพื้นฐานดังนี้ มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีทัศนคติในแนวเดียวกัน มีวิธีการทำงานที่เห็นพ้องต้องกัน
มีสัญญาผูกพันร่วมกัน และต้องมีความร่วมมือร่วมใจที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
ลงอย่างเปิดเผยโดยวิธีการอภิปรายร่วมกัน

อุทัย หิรัญโต (2520 : 186) ให้ทัศนะถึงรูปแบบของคณะกรรมการในทาง
รัฐศาสนศาสตร์ว่า หมายถึง กลุ่มบุคคลคณะหนึ่ง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่พิจารณาค้นหา
คำวินิจฉัยร่วมกัน หรือข้อตกลงร่วมกัน

อรุณ รัชธรรม (2522 : 103) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานจะได้ผลอย่างสมบูรณ์
ถ้าบุคคลในองค์การนั้นมีความจงรักภักดีต่อกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างเหมาะสม จะทำให้กลุ่ม
ปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 267) ได้กล่าวไว้ว่า ในการปฏิบัติงานเป็นทีมนั้น
ย่อมทำให้งานขององค์การดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น การร่วมมือกันในการ
ปฏิบัติงาน เป็นเทคนิคการบริหารอันสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและผู้ร่วมงานจะต้อง
เข้าใจให้ซาบซึ้งถึงคุณค่าของการร่วมมือ

ธงชัย สันติวงษ์ (2523 : 301) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโดยคณะ
คณะกรรมการไว้ว่า การปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการมีความจำเป็นในองค์การขนาดใหญ่หรือ

เมื่อมีปัญหาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวจะประกอบด้วย ฝ่ายบริหารและฝ่ายอื่น ๆ มีทั้งเจ้าหน้าที่ระดับสูง ระดับกลางและระดับต่ำร่วมอยู่ด้วยกันก็ได้

กรมพล ท่องธรรมชาติ และคนอื่น ๆ (2525 : 66 - 67) กล่าวย้าว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การทำงานในระบบคณะกรรมการประสบความสำเร็จมี 3 ประการ ดังนี้

1. ความตั้งใจจริงของผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ที่จะใช้คณะกรรมการเพื่อช่วยในการบริหารงาน หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง
2. ลักษณะของปัญหาที่มอบหมายให้ศึกษาและเสนอแนะ จะต้องมีความสำคัญชัดเจน จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน และเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้จริงในทางปฏิบัติ
3. คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ที่ทำให้ประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะกรรมการ มีความรับผิดชอบหน้าที่ และเป็นผู้มีเวลาพอที่จะปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการ

วิวัฒน์ ไรยสกุล (2527 : 13) ได้กล่าวถึงกลุ่มที่มีประสิทธิภาพว่า ผลประโยชน์และจุดหมายของกลุ่มจะต้องมาก่อนและถือว่าสำคัญกว่าของแต่ละคนในกลุ่ม ความขัดแย้งและความอิจฉาริษยาจะต้องมีน้อยที่สุด เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าของส่วนรวม สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จากแนวคิดของบุคคลดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้ การบริหารโดยกลุ่มหรือคณะบุคคลหรือคณะกรรมการจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือประสานงานกัน สมาชิกใหม่หรือสมาชิกในกลุ่มมีความจริงใจในการปฏิบัติงาน ไม่มีความอิจฉาริษยาต่อกัน ต้องช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และคณะกรรมการควรประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายหลายระดับ มีทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการถ่วงดุลย์อำนาจและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ จากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย การบริหารในระบบคณะกรรมการจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้าหากคณะกรรมการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถดี มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี

การดำเนินงานสำนักงานกลุ่มโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 ข : 5 - 15) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานสำนักงานกลุ่มโรงเรียน สรุปได้ดังนี้ การจัดตั้งสำนักงานกลุ่มโรงเรียน สรุปได้ดังนี้ การจัดตั้งสำนักงาน กลุ่มโรงเรียนขึ้นนั้น ก็ด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญที่ต้องการให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียน เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ในลักษณะประสานให้ประสานกลุ่มโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพนั่นเอง และต้องการให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมประสานความร่วมมือ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มอีกด้วย

งานสำนักงานกลุ่มโรงเรียนที่สำคัญ ได้แก่ งานธุรการ งานการเงินและพัสดุ และงานอาคารสถานที่

1. งานธุรการ งานธุรการของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วยงานย่อย 6 ด้าน คือ งานธุรการทั่วไป งานระบบข้อมูล งานประชุม งานวางแผนโครงการและสรุปรายงาน งานประสานความร่วมมือ งานประชาสัมพันธ์

1.1 งานธุรการทั่วไป ถือว่าเป็นงานหลักที่ทำให้งานอื่น ๆ ดำเนินไปอย่างมีระบบ โดยเน้นหนักที่งานสารบรรณ ซึ่งเป็นงานเกี่ยวกับเอกสาร คือการรับและการโต้ตอบ หนังสือราชการ การดำเนินเรื่อง การจัดเก็บ การทำลายเอกสารและอื่น ๆ

1.2 งานระบบข้อมูล เป็นงานที่รวบรวมข้อมูลทุกชนิดของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนและของโรงเรียนภายในกลุ่ม เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียน

1.3 งานประชุม เป็นงานในหน้าที่โดยตรงของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ในฐานะ เลขานุการคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานโดยส่วนรวมของกลุ่มโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะ เลขานุการคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

จะเป็นผู้ดำเนินการให้มีการประชุมคณะกรรมการ นำเสนอ สรุป บันทึก และแจ้งผลการประชุม แก่โรงเรียนภายในกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานร่วมกันต่อไป

1.4 งานวางแผนโครงการและสรุปรายงาน เป็นการจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทั้งนี้แผนงานหรือโครงการที่ดำเนินการจะต้องครอบคลุม ภาระงานทั้ง 6 ด้าน ของโรงเรียนโดยเน้นหนักทั้งงานวิชาการเป็นหลัก

1.5 งานประสานความร่วมมือ เป็นงานประสานให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ ทำกิจกรรมร่วมกัน แล้วนำผลของกิจกรรมกลับไปใช้ประโยชน์เพื่อการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มต่อไป

1.6 งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานที่ทำให้ข่าวสารให้คนทั่วไปได้รับรู้ได้ เข้าใจใน กิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน โดยเฉพาะงานศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

2. งานการเงินและพัสดุ งานการเงินและพัสดุของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน เป็นงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการสั่งซื้อ สิ่งจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ พสดุ พ.ศ. 2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ และรวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับ เงินบำรุง การศึกษาและเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ ซึ่งเรื่องการเงินของกลุ่มโรงเรียนนั้นจะต้องถือ ปฏิบัติตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กำหนด

3. งานอาคารสถานที่ งานอาคารสถานที่เป็นงาน เกี่ยวกับการจัดสำนักงานให้เป็น ระเบียบเรียบร้อยสวยงาม สะอาด มีความสะดวกสบาย ทั้งผู้ที่มาปฏิบัติงานและผู้ที่มาติดต่อ รวมถึงการรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนด้วย

สรุปแล้ว งานสำนักงานกลุ่มโรงเรียน เป็นลักษณะงานที่ประสานและให้บริการ เกี่ยวกับ งานของกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มโรงเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จากสาเหตุนี้ งานภายในสำนักงานกลุ่มโรงเรียนจึงมีขอบข่ายงานที่แตกต่างไป

จากงานของสำนักงานทั่วไป เนื่องจากมีลักษณะงานที่แตกต่างกัน การที่จะให้งานของสำนักงาน กลุ่มโรงเรียนมีความคล่องตัวและมีการดำเนินงานที่เป็นไปอย่างราบรื่นได้นั้น หัวหน้าสำนักงาน กลุ่มโรงเรียนจะต้องจัดระบบการทำงานให้สอดคล้องกันด้วย ก็จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจดำเนินการได้ดังนี้ คือ จัดสำนักงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน มีการออกคำสั่ง กำหนดหน้าที่ให้มีการปฏิบัติงานและรับผิดชอบควบคุมดูแลและติดตามผลการ ปฏิบัติงาน และมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและเร่งรัดงาน

การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 ค : 5 - 12) ได้กำหนด ภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน เพื่อ สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และงานวิชาการกลุ่มโรงเรียน
2. ดำเนินการผลิต ค้นคว้า ทดลองเกี่ยวกับสื่อ และ เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน
3. จัดระบบการเก็บรักษาอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือ สิ่งพิมพ์ให้เป็น หมวดหมู่
4. จัดระบบบริการอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือและสิ่งพิมพ์
5. จัดทำสถิติ ข้อมูล ที่จำเป็นในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจน เทคนิค วิธีการ แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
6. ให้ความรู้ แนะนำ ส่งเสริม การใช้อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน
7. สนับสนุน เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาบุคลากรและ งานอื่น ๆ ของกลุ่มโรงเรียน

8. ประสานงานกับศูนย์วิชาการจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
9. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงาน ของศูนย์วิชาการกลุ่ม และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
10. ปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

กระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหารเป็นหัวใจของความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหาร เพราะเป็นกระบวนการที่จะให้คนทำงานในเรื่องต่าง ๆ ตามระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้จนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ กระบวนการบริหารอาจแบ่งเป็นหลายขั้นตอน ดังเช่น อูบล บรรหารศุภวาท (2526 : 47) แบ่งขั้นตอนการบริหารออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ และขั้นประเมินผล หรือที่ อัลเลน (Allen.n.d. : unpage; อ้างอิงมาจาก อุทัย บุญประเสริฐ. 2527 : 92) ได้แบ่งกระบวนการบริหารออกเป็น 5 กระบวนการคือ การวางแผน การจัดรูปงาน การจัดกำลังคน การอำนวยความสะดวก และการควบคุม หรืออาจแบ่งตาม กุลิค และ อูรวิค (Gulick and Urwick อ้างอิงมาจาก สมบูรณ์ อุปถัมภ์. 2532 : 65) ได้เสนอแนวคิดที่เรียกว่า กระบวนการ POSDCORB มี 7 ขั้นตอน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายอันหมายถึง การวางแผน การจัดองค์การ การจัดกำลังคน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงานผล และการงบประมาณ แต่ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดกระบวนการบริหารของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนแห่งสหรัฐอเมริกา (ประชุม รอดประเสริฐ. 2533 : 129 ; อ้างอิงมาจาก American Association of School Administrators) ได้แบ่งกระบวนการบริหารออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การใช้ทรัพยากร (Allocating)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การประเมินผล (Evaluating)

สาระสำคัญของกระบวนการทั้ง 5 กล่าวโดยสังเขปได้ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การปฏิบัติงานทุกอย่างถ้าจะให้มีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จด้วยดี จะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างรัดกุม สมเหตุสมผล มีความเป็นไปได้ในด้านความพร้อม ทรัพยากรและการยอมรับของผู้ปฏิบัติ รวมทั้งจะต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เชื่อถือได้

ความหมายของคำว่า "การวางแผน" นั้น ได้มีนักวิชาการให้คำจำกัดความไว้มาก แต่กล่าวโดยสรุปแล้วการวางแผนก็คือ การคิดหาแนวทางเลือกล่วงหน้าที่ดีที่สุด โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดรายละเอียดในการดำเนินงาน กำหนดความเป็นไปได้ของการใช้ทรัพยากรในรูปของแผนงานและโครงการ

การวางแผนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารและมีประโยชน์อย่างมากต่อการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำแผนบริการกลุ่มโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. เป็นการคิดเตรียมการและแก้ปัญหาล่วงหน้าเพื่อให้การทำงานมีจุดหมายในอนาคต เป็นการก้าวไปข้างหน้าอยู่ตลอดเวลา ช่วยให้กิจการงานได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ
2. การปฏิบัติงานที่มีแผนงาน มีระบบ ขึ้นตอนและระยะเวลากำหนดไว้เด่นชัด นอกจากจะสะดวกในการดำเนินงานแล้ว ยังสามารถวัดความสำเร็จได้อีกด้วย

3. ในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นหรือมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในเรื่องแผนงานของหน่วยงานเองหรือสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ถ้ามีแผนงานอยู่แล้วก็สามารถที่จะปรับปรุงและแก้ไขได้ทันที

4. ผู้บริหารหรือผู้ควบคุมนโยบายในระดับต่าง ๆ สามารถใช้แผนงานเป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยตัดสินใจได้อย่างมีหลักเกณฑ์และถูกต้อง

5. ทำให้ได้ทราบข้อมูลความเป็นมาในอดีต สถานการณ์ปัจจุบันและการประมาณการในอนาคต เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการบริหารของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การวางแผนทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและได้ผลคุ้มค่า ทั้งนี้ เพราะหลักในการวางแผนจะต้องคำนึงถึงการระดมทรัพยากรทุกอย่างที่มีอยู่อย่างจำกัด มาดำเนินการตามความจำเป็นก่อนหลังได้เหมาะสมกับภาวะการณ์ต่าง ๆ โดยเลือกวิธีที่ดีที่สุด ทำให้เกิดการประหยัดในการใช้ทรัพยากร (คน เงิน วัสดุ เวลา) และการใช้ประโยชน์ให้เต็มที่คุ้มกับการที่ได้ลงทุนไป

7. ทำให้เกิดการร่วมมือประสานงานทั้งในหน่วยงานของคนและหน่วยงานอื่นในระดับต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกัน

8. การวางแผนเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการกระจายอำนาจ แต่ละโครงการที่บรรจุในแผนปฏิบัติงานจะมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

อุทัย บุญประเสริฐ (2527 : 114) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่นำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติการว่ามีหลายประการแต่ควรเลือกใช้อย่างเหมาะสม เช่น การกำหนดรายการปฏิบัติ (Listing) การใช้กำหนดการ (Scheduling) การทำตารางการทำงาน (Work-table) การทำแผนปฏิบัติงาน (Gantt's Chart) การทำแผนช่วยงาน (Network) การใช้ PERT และ CPM เป็นต้น

3. การใช้ทรัพยากร (Allocating) การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ก็ดี มักมุ่งเน้นถึงผลอันเกิดขึ้นหรือเพื่อให้บริการแก่บุคลากรในองค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเน้นที่กระบวนการบริหารในด้านการใช้ทรัพยากร อันได้แก่ คน วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การกระตุ้น (Stimulating) ให้คนได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ มีความกระตือรือร้น และมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการจัดการเกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามกำหนดเวลา และถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ความหมายของคำว่า "การใช้ทรัพยากร" นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ซึ่งพอกล่าวสรุปได้ดังนี้ การนำทรัพยากร หมายถึง การใช้กระบวนการบริหารเกี่ยวกับ คน วัสดุอุปกรณ์ เงิน และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 36)

4. การประสานงาน (Coordinating) การประสานงานเป็นกระบวนการขั้นหนึ่งของการบริหารซึ่งถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะไม่ว่าจะเป็นตัวบุคคลหรือองค์การใด ๆ ก็ได้ ไม่อาจจะทำงาน หรือบริหารงานได้สำเร็จตามลำพัง จะต้องมีการติดต่อประสานงานกับผู้อื่นอยู่ด้วยเสมอ ยิ่งเป็นองค์การขนาดใหญ่ ความจำเป็นในการประสานงานก็มากขึ้นตามตัว ถ้าพิจารณาถึงโครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนและการจัดระบบงานของกลุ่มโรงเรียน จะเห็นว่าการประสานงานนั้นเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ เนื่องจากการบริหารงานมีลักษณะเป็นการแบ่งงานกันทำ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนจำเป็นจะต้องจัดทำงานที่แบ่งกันไปทำนั้น มีการประสานสอดคล้องกัน

ความหมายของคำว่า "ประสานงาน" ได้มีนักวิชาการให้คำจำกัดความไว้มาก เช่น ภิญญ สาธ (2519 : 83) ได้ให้ความหมายของการประสานงานไว้ว่า เป็นกระบวนการ

การเชื่อมสัมพันธ์บุคคล วัสดุ ทรัพยากรอย่างอื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 143) ได้กล่าวถึงการประสานงานไว้ว่า การประสานงานเป็นเรื่องของความร่วมมือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาระทางจิตใจเป็นสำคัญ ดังนั้น ข้อตกลงขั้นปฐมของการประสานงานคือ จิตใจ อันหมายถึงความร่วมมือ และเมื่อเกิดความร่วมมือ แล้วการดำเนินงานให้ประสานสอดคล้องก็จะติดตามมา โดยนัยนี้จึงอาจให้ความหมายของการประสานงานได้ดังนี้ การประสานงานคือ ความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติกิจกรรมงานให้เรียบร้อยและสอดคล้องกลมกลืนกัน เพื่อให้งานสมบูรณ์และสำเร็จตรงตามเป้าหมายในเวลาที่กำหนดไว้

จากความหมายของการประสานงานดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การประสานงานคือ การจัดกลไกต่าง ๆ ขององค์การและทรัพยากรการบริหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องต้องกัน ดำเนินไปในแนวทางเดียวกันและนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

อุทัย หิรัญโต (2526 : 71) ได้กล่าวถึงหลักการที่พึงปฏิบัติเกี่ยวกับการประสานงานไว้ดังนี้

1. ประสานการดำเนินงานกับนโยบายหรือวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกัน
2. ประสานทัศนคติหรือความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานให้ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
3. ประสานระบบและกลไกตลอดจนวิธีปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้ โดยพยายามจัดระบบงานให้เอื้ออำนวยซึ่งกันและกัน
4. คอยคูป้องกันและแก้ไขมิให้การบริหารงานของแต่ละหน่วยงานซ้ำซ้อนกันหรือขัดแย้งกัน
5. หัวใจของการประสานงาน คือ น้ำใจไมตรีถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

สมบูรณ์ พรรณภาพ (2521 : 208) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่จะก่อให้เกิดการประสานงานไว้ว่า ความร่วมมือเป็นปัจจัยพื้นฐานของการประสานงานและได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ควรจัด เพื่อให้เกิดการประสานงาน ดังนี้

1. การกำหนดแผนการหรือโครงการสำหรับทุกคนในหน่วยงานขึ้นก่อน
2. การทำให้ทุกคนรู้และเข้าใจในแผนการหรือโครงการทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนที่จำเป็น คือ รู้กันให้ทั่วว่าใครมีหน้าที่ทำอะไรและกำลังทำอะไรอยู่ในขณะนี้
3. ในการประกอบกิจกรรมทั้งสามส่วนเพื่อก่อให้เกิดการประสานงานนี้ เมื่อพิจารณาโดยต้องแท้แล้ว จะพบว่ากิจกรรมสองประเภทแรกจำเป็นจะต้องอาศัยการตัดสินใจ การวางแผนและการติดต่อเสนอรายงานเพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจ ส่วนกิจกรรมประเภทที่สามนั้น จะต้องอาศัยการศึกษาให้เข้าใจบุคลากรและจำเป็นจะต้องอาศัยหลักของการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับบุคคลที่มีความสามารถอย่างแท้จริง ที่สำคัญที่สุดการส่งเสริม เรื่องน้ำใจหรือการรู้สึกยอมรับในงานที่บุคคลนั้นได้รับ คือ มองเห็นว่าเป็นงานที่มีความสำคัญต่อองค์การ ถ้าหากทำลายแล้วย่อมทำให้ผลประโยชน์ขององค์การเสียหายอย่างมากมาย นั่นคือ การทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนมองเห็นความสำคัญของงาน รู้สึกยอมรับในงานที่ได้รับมอบหมายว่า เป็นงานสำคัญ และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ

5. การประเมินผล (Evaluating) การประเมินผลการทำงาน เป็นระบบที่จัดทำขึ้น เพื่อหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงานและสมรรถภาพในการพัฒนาตนเอง โดยปกติผู้ที่ประเมินผลงานคือ ผู้บังคับบัญชา การประเมินผลงานอาจไม่กระทำเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินและไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การประเมินที่ใช้กันมากก็คือ ประเมินจากผลงานที่ได้ โดยเปรียบเทียบผลงานกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (เสนาะ ดีเยาว์ สุปราณี ศรีจิตตราภิมุข และ นิยะดา ชูหวงศ์. 2525 : 144)

กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ประการ
(สมพงษ์ เกษมสิน. 2523 : 216 - 219) ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายโดยรวดเร็วและถูกต้อง
2. กำหนดแบบและกำหนดลักษณะงานที่จะประเมิน เมื่อได้กำหนดวัตถุประสงค์ แล้ว จะต้องกำหนดวิธีที่จะใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยสร้างแบบประเมินขึ้น และในแบบควรกำหนดลักษณะงานที่ต้องการจะประเมินไว้ด้วย
3. กำหนดตัวผู้ประเมินและทำการอบรมผู้ทำการประเมิน เมื่อกำหนดแบบประเมินผลและลักษณะงานที่จะประเมินแล้ว ต่อไปก็กำหนดผู้ที่จะทำการประเมิน ปกติจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดของผู้ที่จะถูกประเมิน ผู้บังคับบัญชาที่จะทำการประเมินผลเหล่านี้ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจหรือได้รับการอบรมให้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ หลักการและเทคนิคในการประเมินผลตามแบบฟอร์มและลักษณะงานที่กำหนดเป็นมาตรฐานไว้
4. กำหนดวิธีการประเมินผล ในขั้นนี้หน่วยงานที่ใช้วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน จะต้องกำหนดวิธีประเมินว่า จะให้ผู้บังคับบัญชาเผชิญหน้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาและชี้สมรรถภาพหรือข้อบกพร่อง ตลอดจนแนวทางที่ควรปรับปรุงแก้ไขตัวเอง รวมทั้งเตรียมและประเมิน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับ
5. การวิเคราะห์ผลและการนำผลการประเมินไปใช้ การวิเคราะห์ผลจากแบบประเมิน เป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยระบบคุณธรรม ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความชำนาญพอสมควรในการแปลความหมายจากแบบที่ผู้ประเมินได้ประเมินแล้ว และควรคัดลอกผลการประเมินลงในระเบียบ เพื่อจะนำไปพิจารณาเปรียบเทียบกับผลการประเมินในโอกาสต่อไป

สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับกลุ่มโรงเรียน เป็นการประเมินผลโดยคณะกรรมการ การประเมินโดยคณะกรรมการดีกว่าการประเมินโดยบุคคลคนเดียวในแง่

ที่ว่า การประเมินโดยคณะกรรมการสามารถลดความลำเอียงได้ และผู้ประเมินเองก็จะถูกวิพากษ์วิจารณ์น้อยลง

การประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นหน้าที่หนึ่งของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ส่วนใหญ่จะเป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของแผนการบริหารกลุ่มโรงเรียนเพื่อตรวจสอบดูเป็นระยะ ๆ ว่าการดำเนินงานตามโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการนั้น ๆ หรือไม่ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 19)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาโดยตรงยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ทำการวิจัยไว้ การศึกษาวิจัยที่ค้นพบจะเป็นการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน บทบาทในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประธานกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นส่วนมาก

โจนส์ (Jones. 1974 : 6903 - A) ได้ศึกษากลุ่มของโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์เปลี่ยนแปลง ผลการศึกษาพบว่า มีอุปสรรค 5 ประการ คือ ขาดตัวผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ขาดความรู้ในการเปลี่ยนแปลง ขาดสมรรถภาพในการใช้บุคลากร ต้องการเวลา และมีความต้องการพฤติกรรมในบทบาทใหม่เป็นอย่างมาก

เดอคาร์โร (De Caro. 1975 : 1321 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการโดยกลุ่มบุคคลและทฤษฎีที่สนับสนุนการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคล เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลจะต้องประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนงาน การจัดองค์การ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การสั่งการ และการประเมินผล รวมไปถึงบุคลากร การเรียนการสอน กิจกรรม

นักเรียน การเงินและพัสดุ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และพบว่า การวินิจฉัยสิ่ง การเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงาน โดยกลุ่มบุคคล การบริหารบุคลากร การเรียน การสอน กิจกรรมนักเรียน การเงินและพัสดุความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความ สอดคล้องกับการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลเป็นอย่างมาก

† ไพบุลย์ วิชาลัย (2526 : 120) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา มีปัญหาในการปฏิบัติงานทั้งหกด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการและการเงิน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน อยู่ในระดับมาก

สมชาย ปิ่นสุข (2526 : 139) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ผลการ วิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติ งานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยในทุก ๆ ด้าน และเห็นว่ามีความต้องการ ในการปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้ยังเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับน้อย แต่เรื่องที่มี ปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ในระดับมาก ก็คือ การขาดงบประมาณในการดำเนินการด้านวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียน และขาดแคลนเอกสารหลักสูตรและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการด้านวิชา การของกลุ่มโรงเรียน

สุวิทย์ มูลคำ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนในเขตการศึกษา 8 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 360 คน และครูผู้สอน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษา คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการวิเคราะห์เอกสาร ผลการ ศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็น กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงาน

ในความรับผิดชอบทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน น้อยทุกเรื่อง และพบว่า กลุ่มโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติมากที่สุด การที่บุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียนทำให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานน้อย และรองลงมาก็คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ

เฉลิม แสงสุวรรณ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ 98 คน กรรมการกลุ่มโรงเรียน 364 คน และครูประถมศึกษา 375 คน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งหกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่าด้านบุคลากรอยู่ในระดับค่อนข้างสูงและสูงกว่าทุกด้าน และด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับต่ำกว่าทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นแล้วพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ กรรมการกลุ่มโรงเรียน และครูมีทัศนะต่อการดำเนินงานทั้งหกด้านของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปัญหาที่ค้นพบ คือ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่และงานสอนมาก งบประมาณจัดสรรให้กลุ่มโรงเรียนน้อย กรรมการกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนดีพอ การพิจารณาความดีความชอบของครูในกลุ่มขาดความเป็นธรรม กลุ่มโรงเรียนไม่มีที่ทำการกลุ่มโดยเฉพาะคณะกรรมการกลุ่มติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในกลุ่มน้อยมาก

ประคอง บุปผาวลัย (2528 : 45 - 46) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 353 คน ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจัดลำดับความสำคัญปรากฏว่า เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการ ดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นอันดับหนึ่ง

และ เรื่องการจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาเป็นอันดับสุดท้าย คณะกรรมการโดยการเลือกตั้งกับคณะกรรมการ โดยตำแหน่ง มีทัศนคติตอบทบทวนหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาทุกเรื่องไม่แตกต่างกัน

ประกอบ คุณารักษ์ และ อาพน ศรีชัย (2529 : 107 - 112) ได้ศึกษาวิจัย พัฒนารูปแบบองค์กรและการจัดการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ได้ชี้ประเด็นว่าประสิทธิภาพของการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนนั้นมีผลสืบเนื่องมาจากตัวแปรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของประธานและกรรมการกลุ่มยังไม่ชัดเจน อีกทั้งยังขาดอำนาจที่จะ ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จได้ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ยังไม่เข้าใจบทบาท เป้าหมาย มาตรการดำเนินงานและการควบคุมอย่างแจ่มชัด ยังไม่สามารถ แยกแยะได้ว่าตนเองควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไร และพบว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนยังขาด ทักษะและประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มอยู่น้อย

มหามะ เมะ เก (2529 : 41 - 57) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น กรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูประถมศึกษา จำนวน 546 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. กรรมการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนคติบทบาทที่เป็นจริง ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนด้านการวางแผนอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง ส่วนครูศึกษามีทัศนคติอยู่ใน เกณฑ์ ปฏิบัติน้อย
2. กรรมการกลุ่มโรงเรียน และครูศึกษามีทัศนคติบทบาทที่เป็นจริงของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ด้านการประเมินผลอยู่ใน เกณฑ์ปฏิบัติน้อย
3. กรรมการกลุ่มโรงเรียน และครูศึกษามีทัศนคติบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวางแผนและด้านการประเมินผลอยู่ใน เกณฑ์ ปฏิบัติมาก

4. กรรมการกลุ่มโรงเรียน และครูประถมศึกษามีทัศนะต่อบทบาทที่เป็นจริงของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการวางแผน และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. กรรมการกลุ่มโรงเรียน และครูประถมศึกษามีทัศนะต่อบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการวางแผน และการประเมินผลไม่แตกต่างกัน

สามารถ หมวคณั (2531 : 60) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทุกด้าน ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนขนาดเล็ก กับโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน โดยตำแหน่งที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน

วิรัตน์ สมบัติ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็นของกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า กรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีความเห็นว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ปฏิบัติงานทุกด้านในระดับมาก ส่วนครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีความเห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ปฏิบัติงานทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ด้านแนวทางพัฒนางานวิชาการที่โรงเรียนในกลุ่ม ดำเนินการร่วมกัน และด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนเท่านั้น ที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ความเห็นของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาและครูวิชาการกลุ่ม

โรงเรียนประถมศึกษาต่อการปฏิบัติงานด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียนต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

วีระ จันทรปัญญา (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนางานวิชาการและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ใน เมืองกับชนบท มีปัญหาแตกต่างกันในด้านการพัฒนางานวิชาการและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหามากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง ส่วนคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษานั้น ควรจัดดำเนินการดังนี้

3.1 ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่มโรงเรียนให้เป็น เอกเทศ

3.2 ควรกำหนดตำแหน่งให้ครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงานเป็นตำแหน่งเฉพาะและตัดขาดจากโรงเรียน โดยให้ปฏิบัติงานที่สำนักงานกลุ่มเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

3.3 ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงาน เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของการปฏิบัติงาน เกิดความ เป็นธรรมยิ่งขึ้น

3.4 ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้มีความรู้ในการผลิตสื่อการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาให้สูงขึ้น

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ทางด้านการวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้า เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบ เครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 249 คน และศึกษานิเทศก์ อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 80 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 20 กลุ่ม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 249 คน
2. ศึกษานิเทศก์อำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอในการบริหารงาน 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาโดยผู้วิจัยดัดแปลงแบบสอบถามของ ประคอง บุญวาทย์ (2528 : 146 – 155) แบบสอบถามของ ศศิธร วงษ์เมตตา (2528 : 119 – 128) แบบสอบถามของ มหามะ แม่เก (2529 : 99 – 104) แบบสอบถามของ วิรัตน์ สมบัติ (2532 : 127 – 138) และแบบสอบถาม วีระ จันทร์ปัญญา (2533 : 100 – 111) โดยยึดกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ด้านเป็นหลัก มีคำถาม 50 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด 4 ตอน ดังนี้

1. ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้ผู้ตอบแสดงทัศนคติเกี่ยวกับกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 5 ด้านคือ

1. ด้านการวางแผน	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านการจัดองค์การ	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านการใช้ทรัพยากร	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการประสานงาน	จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านการประเมินผล	จำนวน 10 ข้อ

ในแต่ละข้อมีตัวเลือกข้อละ 5 อันดับ ตามทัศนคติเกี่ยวกับกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามดังนี้

มีการปฏิบัติมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีการปฏิบัติมา	ให้ 4 คะแนน
มีการปฏิบัติปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีการปฏิบัติน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีการปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบ เครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ เป็น เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างและวิธีการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการปฏิบัติงานตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529
2. ศึกษาปัญหาการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากเอกสารการอบรม ประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2532 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 241 - 253) ทั้งนี้ เพื่อสร้างแบบสอบถามให้มี เนื้อหาสาระครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
3. ศึกษาแบบสอบถามจากปริญาณิพนธ์ เรื่อง บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ของ ประครอง บุญผาวัลย์ (2528 : 146 - 155) แบบสอบถามเรื่อง การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ของ ศศิธร วงษ์เมตตา (2528 : 119 - 128) แบบสอบถามเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ของ มหามะ แม่เก (2529 : 99 - 104) แบบสอบถามเรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็น

ของกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ของ วีรัตน์ สมบัติ (2532 : 127 - 138) แบบสอบถามเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ของ วีระ จันทร์ปัญญา (2533 : 100 -111) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแบบสอบถาม

4. ศึกษาและวางแผนในการสร้างเครื่องมือแต่ละตอน กำหนดรูปแบบของเครื่องมือ
5. สร้างแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) โดยจำแนกตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ด้านคือ

- 5.1 ด้านการวางแผน
- 5.2 ด้านการจัดองค์การ
- 5.3 ด้านการใช้ทรัพยากร
- 5.4 ด้านการประสานงาน
- 5.5 ด้านการประเมินผล

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ ประธานกรรมการที่ปรึกษา กรรมการที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม แล้วนำไปตรวจสอบเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

- 6.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
- 6.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2524 : 171)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอบหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัยไปถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ถึง คณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยผู้วิจัยเดินทางนำแบบสอบถามไปส่งไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอด้วยตนเอง
3. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ผู้ศึกษาวิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามตามกำหนดส่งคืน ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในการประชุมประจำเดือนของแต่ละอำเภอ เพราะการประชุมแต่ละอำเภอ เป็นวันที่ไม่ตรงกัน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามแล้ว จะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ตัดส่วนที่ไม่เรียบร้อยสมบูรณ์ออก
2. ตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ข้างต้น คือ

มีการปฏิบัติมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีการปฏิบัติมา	ให้ 4 คะแนน
มีการปฏิบัติปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีการปฏิบัติน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีการปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

จากนั้นจึงนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อและรายด้าน โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าตามแนวของ เบสต์ (Best. 1964 : 158 - 159) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์	การแปลผล
3.68 - 5.00	สูง	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง
2.34 - 3.67	ปานกลาง	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	ต่ำ	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติมีดังนี้

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

(ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

f แทน ความถี่

$\sum fx$ แทน ผลรวมของความถี่ คูณ คะแนน

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 หาค่าความแปรปรวน ใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

(ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 62)

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

(ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 64)

เมื่อ s แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

X^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาค่าอ่านจากแบบสอบถามรายข้อ ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 85 - 86)

เมื่อ t แทน ค่าจากแบบสอบถาม

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

s_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

s_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3. สถิติที่ใช้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 171)

เมื่อ	∞	แทน ค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน ค่าความแปรปรวน
S	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าอ่านจากแจกแบบสอบถาม

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

แบบสอบถามที่ส่งไปให้บุคคลในกลุ่มตัวอย่างตอบมีทั้งหมด จำนวน 329 ฉบับ ได้รับคืน 329 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และในจำนวนแบบสอบถามที่ส่งคืนมานั้น ปรากฏว่า มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 4 ฉบับ แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.78 ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน แบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน			
		สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	รวม	ร้อยละ
คณะกรรมการกลุ่ม	249	245	4	245	98.39
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	80	80	–	80	100
รวม	329	325	4	325	98.78

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ทิศนะของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล

2. ทิศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และ ด้านการประเมินผล

ในการแปลผลกระทำโดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ทักษะของผู้ตอบแบบสอบถาม
ทั้งคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยอาศัยเกณฑ์ตามแนวของ เบสต์ (Best.
1964 : 158 - 159) ดังหน้า 44

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการ
บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้าน
การใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านประเมินผล ดังตาราง 2 - 6

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยทักษะของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ในด้านการวางแผน

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการวางแผน</u>		
1	กำหนดเป้าหมายของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.82	0.6598
2	กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.78	0.6546

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
3	กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ไว้อย่างชัดเจน	3.81	0.6416
4	ปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการพิจารณาให้ ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	3.93	0.6248
5	วิเคราะห์ระเบียบและกฎหมายประกอบในการให้ความ เห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.50	0.7208
6	ให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนที่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาไม่ทำให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	3.45	0.7469
7	เสนอแนะสำนักงานกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำ แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.79	0.6537
8	ได้แจ้งให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ทราบถึงข้อบกพร่อง ของการจัดทำแผนงานและโครงการต่าง ๆ	3.44	0.7437
9	เสนอแนะให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ที่ดำเนินการในแต่ละปี	3.60	0.6114

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
10	เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เข้ามีส่วน ร่วมในการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.94	0.9230
	รวมเฉลี่ย	3.60	0.6980

จากตาราง 2 แสดงว่าคณะกรรมการกลุ่ม มีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการวางแผน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการวางแผน ในเรื่อง กำหนดเป้าหมายของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ปฏิบัติตามแนวทางของ ปสช. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน และเสนอแนะสำนักงานกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่ม อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยทักษะของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ในด้านการจัดองค์การ

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการจัดองค์การ</u>		
11	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความ เห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.83	0.7373
12	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์ข้อมูล ของกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำแผนงานและโครงการ การของกลุ่มโรงเรียน	3.52	0.8465
13	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดอันดับความสำคัญ ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.62	0.7732
14	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการสำรวจปัญหาของ การบริหารกลุ่มโรงเรียน	3.36	0.8108
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	3.68	0.7406
16	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.66	0.7796

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
17	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบ ในการปรับปรุงห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน	3.63	0.7592
18	มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติงาน ได้ตรงตามความสามารถเฉพาะด้าน	3.86	0.7535
19	ได้รับการเสนอแนะจากศึกษานิเทศก์อำเภอในการ คัดเลือกตัวบุคคลให้ทำหน้าที่ในคณะกรรมการ ชุดต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียน	2.87	0.8348
20	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามและประเมิน ผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนในแต่ละปี	3.36	0.7053
	รวมเฉลี่ย	3.53	0.7740

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดการ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดการ ในเรื่อง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการปรับปรุงสำนักงานกลุ่ม และมีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครูที่มีความรู้ความสามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความสามารถเฉพาะด้าน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูงสำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการใช้ทรัพยากร

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการใช้ทรัพยากร</u>		
21	ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นผู้เสนอแนะให้ ข้าราชการครูที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยใน การจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.74	0.7586
22	ข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถได้มีโอกาส ในการเสนอแนะความคิด เกี่ยวกับการบริหารงาน ของกลุ่มโรงเรียน	3.54	0.7315

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
23	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ	3.80	0.7848
24	ทุกโรงเรียนภายในกลุ่มได้รับการจัดสรรงบประมาณ อย่างเพียงพอทุกปี	2.68	0.8647
25	งบประมาณที่กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรร เพียงพอใน การจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.43	0.9116
26	หน่วยงานหรือองค์กรอื่นในท้องถิ่นมีส่วนในการ สนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มโรงเรียน เป็นประจำ	2.31	0.8488
27	กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรในด้านวัสดุอุปกรณ์จาก สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ อย่างเพียงพอ	2.82	0.7470
28	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้กำหนดวิธีการในการ จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ เพื่อให้เหมาะสม กับโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.22	0.7000
29	การดำเนินงาน เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของ กลุ่มโรงเรียน เป็นไปตามเวลาที่ทางราชการ กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ	3.83	0.6576

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
30	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยี้ตระ เบียบแบบแผน ของทางราชการในการดำเนินงาน เกี่ยวกับงบ ประมาณของกลุ่มโรงเรียน	4.11	0.7487
	รวมเฉลี่ย	3.24	0.7753

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนะต่อกระบวนการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการใช้ทรัพยากร อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะ
เป็นรายข้อพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการใช้ทรัพยากร ในเรื่อง ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นผู้เสนอแนะให้ข้าราชการครู
ที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยในการจัดทำแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียน คณะ
กรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน เป็นไปตามเวลาที่ทางราชการ
กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยี้ตระ เบียบแบบแผนของทาง
ราชการ ในการดำเนินงาน เกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับ
ข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง ยกเว้น หน่วยงานหรือองค์กรอื่นในท้องถิ่นมีส่วนร่วมใน
การสนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มโรงเรียนเป็นประจำ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติน้อย

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ในด้านการประสานงาน

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการประสานงาน</u>		
31	การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงาน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมทราบ	4.35	0.6106
32	การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	4.33	0.6287
33	มีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อให้ทำหน้าที่ประสานงานของกลุ่มโรงเรียนโดยเฉพาะ	3.78	0.7627
34	มีการชี้แจง เกี่ยวกับแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน	3.77	0.6387
35	มีการจัดทำเอกสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้และข่าวสารของกลุ่มโรงเรียน	3.39	0.8613
36	มีการจัดให้ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	3.32	0.7880
37	มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	3.51	0.7880

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
38	มีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อขอรับการสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	3.30	0.7034
39	มีการสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนได้จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน	3.19	0.7934
40	เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	2.92	0.7695
	รวมเฉลี่ย	3.58	0.7343

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประสานงาน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนคติเป็นรายข้อพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประสานงาน ในเรื่อง การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงานระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับกรมทราบ การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับความเห็นชอบ

จากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อให้ทำหน้าที่ประสานงานของกลุ่มโรงเรียน โดยเฉพาะ และ มีการชี้แจงเกี่ยวกับแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยทัศนะของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ในด้านการประเมินผล

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการประเมินผล</u>		
41	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.30	0.6978
42	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลก่อน การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	3.20	0.6695
43	มีการแต่งตั้งตัวบุคคลเพื่อทำหน้าที่ควบคุมเร่งรัด โครงการต่าง ๆ ให้เป็นตามกำหนด	3.41	0.6023
44	มีการสร้างเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติ งานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.35	0.6788

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
45	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 6 เดือน	3.23	0.7384
46	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 1 ปี	3.62	0.6010
47	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูล สารสนเทศของ กลุ่มโรงเรียน	3.50	0.6706
48	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายงาน ประจำปี	3.47	0.6475
49	มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี	4.07	0.6120
50	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน ไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป	3.95	0.5416
	รวมเฉลี่ย	3.51	0.6459

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายข้อพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประเมินผล ในเรื่อง มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้ สบอ. และ สบจ. ทราบทุกปี และ นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไปอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล ดังตาราง 7 - 11

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยทักษะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ในด้านการวางแผน

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการวางแผน</u>		
1	กำหนด เป้าหมายของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.83	0.6210
2	กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.79	0.5509
3	กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ไว้อย่างชัดเจน	3.73	0.6314
4	ปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการพิจารณาให้ ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	3.76	0.6036
5	วิเคราะห์ระ เียบและกฎหมายประกอบในการให้ ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	3.36	0.7561
6	ให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนที่นำ เอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	3.40	0.7561

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
7	เสนอแนะสำนักงานกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำ แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.47	0.6907
8	ได้แจ้งให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ทราบถึงข้อ บกพร่องของการจัดทำแผนงานและโครงการต่าง ๆ	3.31	0.8133
9	เสนอแนะให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนที่ดำเนินการในแต่ละปี	3.51	0.7117
10	เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เข้ามามี ส่วนร่วมในการวางแผนและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	2.77	0.7668
	รวมเฉลี่ย	3.49	0.6748

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการวางแผน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการ

วางแผน ในเรื่อง กำหนดเป้าหมายของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน และปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยทักษะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ในด้านการจัดองค์การ

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการจัดองค์การ</u>		
11	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.61	0.6957
12	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.43	0.7186
13	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดอันดับความสำคัญของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.41	0.7128
14	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการสำรวจปัญหาของการบริหารกลุ่มโรงเรียน	3.22	0.7308

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	3.25	0.6858
16	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.47	0.7549
17	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบ ในการปรับปรุงห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน	3.39	0.8220
18	มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติงาน ได้ตรงตามความสามารถเฉพาะด้าน	3.75	0.7332
19	ได้รับการเสนอแนะจากศึกษานิเทศก์อำเภอในการ คัดเลือกตัวบุคคลให้ทำหน้าที่ในคณะกรรมการ ชุดต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียน	2.90	0.8761
20	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามและประเมิน ผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนในแต่ละปี	3.36	0.8201
	รวมเฉลี่ย	3.37	0.7550

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ศึกษาพิเศษอำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดการ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะ เป็นรายข้อพบว่า ศึกษาพิเศษอำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดการ ในเรื่อง มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครู ที่มีความรู้ ความ สามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความสามารถเฉพาะด้าน อยู่ในเกณฑ์ ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยทักษะของศึกษาพิเศษอำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ในด้านการใช้ทรัพยากร

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการใช้ทรัพยากร</u>		
21	ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นผู้เสนอแนะให้ ข้าราชการครูที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยใน การจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.57	0.7317
22	ข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถได้มีโอกาส ในการ เสนอแนะความคิด เกี่ยวกับการบริหารงาน ของกลุ่มโรงเรียน	3.33	0.9203
23	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความ สามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ	3.67	0.8166

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
24	ทุกโรงเรียนภายในกลุ่มได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอทุกปี	2.82	0.7537
25	งบประมาณที่กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรเพียงพอในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.66	0.7707
26	หน่วยงานหรือองค์กรอื่นในท้องถิ่นมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มโรงเรียนเป็นประจำ	2.52	0.8470
27	กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรในด้านวัสดุอุปกรณ์จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภออย่างเพียงพอ	2.88	0.7652
28	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้กำหนดวิธีการในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.16	0.7358
29	การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน เป็นไปตามเวลาที่ทางราชการกำหนดในแต่ละปีงบประมาณ	3.76	0.6446

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		X	S
30	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยี่ดระ เบียบแบบแผน ของทางราชการในการดำเนินงาน เกี่ยวกับงบ ประมาณของกลุ่มโรงเรียน	3.84	0.7640
	รวมเฉลี่ย	3.22	0.7749

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการใช้ทรัพยากร อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะ
เป็นรายข้อพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการใช้ทรัพยากร ในเรื่อง การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน
เป็นไปตามเวลาที่ทางราชการกำหนดในแต่ละปีงบประมาณ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้
ยี่ดระ เบียบแบบแผนของทางราชการในการดำเนินงาน เกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน
อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการประสานงาน

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการประสานงาน</u>		
31	การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงาน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมทราบ	4.17	0.7193
32	การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	4.14	0.7439
33	มีการแต่งตั้งบุคคล เพื่อให้ทำหน้าที่ประสานงานของ กลุ่มโรงเรียนโดยเฉพาะ	3.54	0.7651
34	มีการชี้แจง เกี่ยวกับแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้ เข้าใจตรงกัน	3.68	0.5474
35	มีการจัดทำเอกสาร เพื่อ เผยแพร่ความรู้และข่าวสาร ของกลุ่มโรงเรียน	3.36	0.8051
36	มีการจัดให้ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียนมี โอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	3.33	0.8201
37	มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของ กลุ่มโรงเรียน	3.55	0.7019

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
38	มีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อขอรับการสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	3.26	0.7498
39	มีการสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนได้จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน	3.04	0.7637
40	เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	2.92	0.7736
	รวมเฉลี่ย	3.49	0.7389

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประสานงาน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประสานงาน ในเรื่อง การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงานระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมทราบ การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับความ

เห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และมีการชี้แจงเกี่ยวกับแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเพื่อให้เข้าใจตรงกัน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยทักษะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการประเมินผล

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการประเมินผล</u>		
41	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.25	0.6839
42	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลก่อน การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	3.15	0.7128
43	มีการแต่งตั้งตัวบุคคลเพื่อทำหน้าที่ควบคุม เร่งรัด โครงการต่าง ๆ ให้เป็นตามกำหนด	3.31	0.6951
44	มีการสร้างเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติ งานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.39	0.6472
45	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน และ โครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 6 เดือน	3.34	0.8152

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
46	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 1 ปี	3.36	0.6472
47	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูล สารสนเทศของ กลุ่มโรงเรียน	3.59	0.7021
48	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำรายงาน ประจำปี	3.55	0.539
49	มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนให้ สบอ. และ สปจ. ทราบทุกปี	3.91	0.8394
50	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน ไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป	3.90	0.7621
	รวมเฉลี่ย	3.49	0.7442

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ศึกษาในเทศก์อำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะ เป็นรายข้อพบว่า ศึกษาในเทศก์อำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประเมินผล ในเรื่อง มีการรายงานผลการประเมินแผนงาน และโครงการของกลุ่ม โรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี และนำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนไปใช้ เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปี ต่อไป อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยทักษะของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ศึกษาเป็นรายข้อ

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการวางแผน</u>		
1	กำหนด เป้าหมายของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.82	0.6589
2	กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.78	0.6546
3	กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ไว้อย่างชัดเจน	3.81	0.7208

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คะแนนการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
4	ปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.93	0.6248
5	วิเคราะห์ระเบียบและกฎหมายประกอบในการให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.53	0.7469
6	ให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนที่น่าเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างชัดเจน	3.45	0.7469
7	เสนอแนะสำนักงานกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.79	0.6537
8	จัดแจ้งให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ทราบถึงข้อบกพร่องของการจัดทำแผนงานและโครงการต่าง ๆ	3.44	0.7437
9	เสนอแนะให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินการในแต่ละปี	3.60	0.6114
10	เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.94	0.9230

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการจัดองค์การ</u>		
11	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความ เห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.83	0.7373
12	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์ข้อมูล ของกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำแผนงานและโครง การของกลุ่มโรงเรียน	3.52	0.8465
13	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดอันดับความสำคัญ ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.62	0.7732
14	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการสำรวจปัญหาของ การบริหารกลุ่มโรงเรียน	3.36	0.8108
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	3.68	0.7406
16	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.66	0.7796
17	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบ ในการปรับปรุงห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน	3.63	0.7592

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
18	มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติงาน ได้ตรงตามความสามารถเฉพาะด้าน	3.86	0.7535
19	ได้รับการเสนอแนะจากศึกษานิเทศก์อำเภอในการ คัดเลือกด้วยบุคคลให้ทำหน้าที่ในคณะกรรมการ ชุดต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียน	2.87	0.8348
20	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามและประเมิน ผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนในแต่ละปี	3.36	0.7053
<u>ด้านการใช้ทรัพยากร</u>			
21	ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นผู้เสนอแนะให้ ข้าราชการครูที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยใน การจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.74	0.7586
22	ข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถได้มีโอกาส ในการเสนอแนะความคิด เกี่ยวกับการบริหารงาน ของกลุ่มโรงเรียน	3.54	0.7315

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
23	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ	3.80	0.7848
24	ทุกโรงเรียนภายในกลุ่มได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอทุกปี	2.68	0.8647
25	งบประมาณที่กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรเพียงพอในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.43	0.9116
26	หน่วยงานหรือองค์กรอื่นในท้องถิ่นมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มโรงเรียนเป็นประจำ	2.31	0.8488
27	กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรในด้านวัสดุอุปกรณ์จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภออย่างเพียงพอ	2.82	0.7470
28	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้กำหนดวิธีการในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.22	0.7000
29	การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน เป็นไปตามเวลาที่ทางราชการกำหนดในแต่ละปีงบประมาณ	3.83	0.6576

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
30	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยี่ดระ เียบแบบแผน ของทางราชการในการดำ เนินงาน เกี่ยวกับงบ ประมาณของกลุ่มโรงเรียน	4.11	0.7487
	<u>ด้านการประสานงาน</u>		
31	การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงาน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมทราบ	4.35	0.6106
32	การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	4.33	0.6287
33	มีการแต่งตั้งบุคคล เพื่อให้ทำหน้าที่ประสานงานของ กลุ่มโรงเรียนโดยเฉพาะ	3.78	0.7627
34	มีการชี้แจง เกี่ยวกับแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้ เข้าใจตรงกัน	3.77	0.6387
35	มีการจัดทำ เอกสาร เพื่อ เผยแพร่ความรู้และข่าวสาร ของกลุ่มโรงเรียน	3.39	0.8613

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
36	มีการจัดให้ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียนมี โอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	3.32	0.7871
37	มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของ กลุ่มโรงเรียน	3.51	0.7880
38	มีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ ทราบ เพื่อขอรับการสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	3.30	0.7034
39	มีการสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนได้จัดกิจกรรมร่วมกับ หน่วยงานอื่น เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน	3.19	0.7934
40	เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	2.92	0.7695
<u>ด้านการประเมินผล</u>			
41	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.30	0.6978

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
42	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลก่อนการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.20	0.6695
43	มีการแต่งตั้งตัวบุคคลเพื่อทำหน้าที่ควบคุม เร่งรัดโครงการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกำหนด	3.41	0.6023
44	มีการสร้างเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.35	0.6788
45	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 6 เดือน	3.23	0.7385
46	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 1 ปี	3.62	0.6010
47	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูล สารสนเทศของกลุ่มโรงเรียน	3.50	0.6706
48	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำรายงานประจำปี	3.47	0.6475

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
49	มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี	4.07	0.6120
50	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน ไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป	3.95	0.5412

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้
ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล เมื่อศึกษาเป็นรายข้อพบว่า คณะ
กรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูงสุ
ดใน 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงาน
ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมทราบ การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยิกระเบียน
แบบแผนของทางราชการในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน มีการรายงาน
ผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี และ

นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป สำหรับข้ออื่น ๆ คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีอยู่เพียงเรื่องเดียวคือ หน่วยงานหรือองค์กรอื่นในท้องถิ่นมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มโรงเรียนเป็นประจำ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติต่ำ

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 5 ด้าน ศึกษาเป็นรายข้อ

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการวางแผน</u>		
1	กำหนดเป้าหมายของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.83	0.6210
2	กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.79	0.5509
3	กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.73	0.6314
4	ปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.76	0.6314

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
5	วิเคราะห์ระเบียบและกฎหมายประกอบในการให้ ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	3.36	0.6306
6	ให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนที่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	3.40	0.7561
7	เสนอแนะสำนักงานกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำ แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.47	0.6907
8	ได้แจ้งให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ทราบถึงข้อบกพร่อง ของการจัดทำแผนงานและโครงการต่าง ๆ	3.31	0.8133
9	เสนอแนะให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนที่ดำเนินการในแต่ละปี	3.51	0.7122
10	เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เข้ามา มีส่วนร่วมในการวางแผนและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	2.77	0.7668

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการจัดการ</u>		
11	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความ เห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.61	0.6957
12	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์ข้อมูล ของกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน	3.43	0.7186
13	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดอันดับความสำคัญ ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.41	0.7128
14	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการสำรวจปัญหาของ การบริหารกลุ่มโรงเรียน	3.22	0.7308
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	3.25	0.6858
16	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน การปรับปรุงศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.47	0.7549
17	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่รับผิดชอบ ในการปรับปรุงห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน	3.39	0.8220

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
18	มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติงาน ได้ตรงตามความสามารถ เจาะด้าน	3.75	0.7332
19	ได้รับการเสนอแนะจากศึกษานิเทศก์อำเภอในการ คัดเลือกตัวบุคคลให้ทำหน้าที่ในคณะกรรมการ ชุดต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียน	2.90	0.8761
20	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามและประเมิน ผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนในแต่ละปี	3.36	0.8201
<u>ด้านการใช้ทรัพยากร</u>			
21	ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นผู้เสนอแนะให้ ข้าราชการครูที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยใน การจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.57	0.7317
22	ข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถได้มีโอกาส ในการเสนอแนะความคิด เกี่ยวกับการบริหารงาน ของกลุ่มโรงเรียน	3.33	0.9203

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
23	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ	3.67	0.8166
24	ทุกโรงเรียนภายในกลุ่มได้รับการจัดสรรงบประมาณ อย่างเพียงพอทุกปี	2.82	0.7537
25	งบประมาณที่กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรเพียงพอใน การจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.66	0.7707
26	หน่วยงานหรือองค์กรอื่นในท้องถิ่นมีส่วนในการ สนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มโรงเรียนเป็นประจำ	2.52	0.8470
27	กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรในด้านวัสดุอุปกรณ์จาก สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ อย่างเพียงพอ	2.88	0.76520
28	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้กำหนดวิธีการในการ จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณเพื่อให้เหมาะสม กับโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.16	0.7358
29	การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของ กลุ่มโรงเรียน เป็นไปตามเวลาที่ทางราชการ กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ	3.76	0.6446

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
30	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยึกระเบียบแบบแผน ของทางราชการในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบ ประมาณของกลุ่มโรงเรียน	3.84	0.7640
	<u>ด้านการประสานงาน</u>		
31	การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงาน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมทราบ	4.17	0.7193
32	การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	4.14	0.7439
33	มีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อให้ทำหน้าที่ประสานงานของ กลุ่มโรงเรียนโดยเฉพาะ	3.54	0.7651
34	มีการชี้แจงเกี่ยวกับแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้ เข้าใจตรงกัน	3.68	0.5474
35	มีการจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ความรู้และข่าวสาร ของกลุ่มโรงเรียน	3.36	0.8451

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
36	มีการจัดให้ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียนมี โอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	3.33	0.8201
37	มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของ กลุ่มโรงเรียน	3.55	0.7019
38	มีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ ทราบ เพื่อขอรับการสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	3.26	0.7498
39	มีการสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนได้จัดกิจกรรมร่วมกับ หน่วยงานอื่น เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน	3.04	0.7637
40	เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	2.92	0.7736
<u>ด้านการประเมินผล</u>			
41	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.25	0.6839
42	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลก่อน การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน	3.15	0.7182

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
43	มีการแต่งตั้งตัวบุคคล เพื่อทำหน้าที่ควบคุม เร่งรัด โครงการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกำหนด	3.31	0.6951
44	มีการสร้างเกณฑ์ เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติ งานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	3.36	0.6472
45	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 6 เดือน	3.34	0.8152
46	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 1 ปี	3.61	0.8307
47	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูล สารสนเทศของ กลุ่มโรงเรียน	3.59	0.7021
48	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำรายงาน ประจำปี	3.55	0.7539
49	มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี	3.91	0.8394

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
50	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน ไปใช้ เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป	3.90	0.7621

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้
ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล เมื่อศึกษาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษา
นิเทศก์อำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูงสุด
ใน 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงาน
ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมทราบ การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้
ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและ
โครงการของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี นำเอาผลการประเมินแผนงาน
และโครงการของกลุ่มโรงเรียนไปใช้ เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่ม
โรงเรียนในปีต่อไป และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้มีระเบียบแบบแผนของทางราชการ
ในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน สำหรับข้ออื่น ๆ ศึกษานิเทศก์อำเภอ
มีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน

รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ลำดับที่	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245	
		$\bar{X}$	S
1. ด้านการวางแผน	1	3.60	0.6980
2. ด้านการจัดองค์การ	3	3.53	0.7740
3. ด้านการใช้ทรัพยากร	5	3.24	0.7753
4. ด้านการประสานงาน	2	3.58	0.7343
5. ด้านการประเมินผล	4	3.51	0.6459
รวมเฉลี่ย		3.49	0.7255

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มมีการปฏิบัติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาการปฏิบัติในแต่ละด้านพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีการปฏิบัติในด้านการวางแผน อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงไปได้แก่ ด้านการประสานงาน ด้านการจัดองค์การ ด้านการประเมินผล และด้านการใช้ทรัพยากร ตามลำดับ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน

รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ลำดับที่	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S
1. ด้านการวางแผน	1	3.49	0.6748
2. ด้านการจัดองค์การ	4	3.37	0.7550
3. ด้านการใช้ทรัพยากร	5	3.22	0.7749
4. ด้านการประสานงาน	1	3.49	0.7389
5. ด้านการประเมินผล	1	3.49	0.7442
รวมเฉลี่ย		3.41	0.7381

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีการปฏิบัติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาการปฏิบัติในแต่ละด้านพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอ มีการปฏิบัติในด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล อยู่ในลำดับที่ 1 เท่ากันทั้งสามด้าน รองลงไป ได้แก่ ด้านการจัดองค์การ และด้านการใช้ทรัพยากร ตามลำดับ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อ
กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน

กระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ลำดับที่	คณะกรรมการกลุ่ม N = 245		ลำดับที่	ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 80	
		$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S
1. ด้านการวางแผน	1	3.60	0.6980	1	3.49	0.6748
2. ด้านการจัดองค์การ	3	3.53	0.7740	4	3.37	0.7550
3. ด้านการใช้ทรัพยากร	5	3.24	0.7753	5	3.22	0.7749
4. ด้านการประสานงาน	2	3.58	0.7343	1	3.49	0.7389
5. ด้านการประเมินผล	4	3.51	0.6459	1	3.49	0.7442
รวมเฉลี่ย		3.49	0.7255		3.41	0.7381

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า

1. คณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ มีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน
คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงานและ
ด้านการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายด้านพบว่า คณะ
กรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ มีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เช่นเดียวกัน

2. ในการจัดอันดับ เกณฑ์การปฏิบัติต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อการปฏิบัติในการวางแผน อยู่ในลำดับที่ 1 สำหรับศึกษานิเทศก์ อำเภอมีทักษะต่อการปฏิบัติในการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการประเมิน อยู่ในลำดับที่ 1 เท่ากันทั้งสามด้าน และในลำดับสุดท้าย ทั้งคณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์ อำเภอ มีทักษะต่อการปฏิบัติในการใช้ทรัพยากร เช่นเดียวกัน

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่ม ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน

กระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	เกณฑ์การปฏิบัติ			รวมเฉลี่ย
	สูง N = 245	กลาง N = 245	ต่ำ N = 245	
1. ด้านการวางแผน	4.05	3.17	1.83	3.02
2. ด้านการจัดองค์การ	4.06	3.15	1.90	3.04
3. ด้านการใช้ทรัพยากร	3.92	3.13	2.18	3.08
4. ด้านประสานงาน	4.10	3.15	2.11	3.12
5 ด้านการประเมินผล	4.09	3.12	1.81	3.01
รวมเฉลี่ย	4.04	3.14	1.96	3.05

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า

1. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับสูง ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ของคณะกรรมการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยถึง 4.04 โดยมีค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการประสานงาน 4.10 ด้านการประเมินผล 4.09 ด้านการจัดองค์การ 4.06 ด้านการวางแผน 4.05 และด้านการใช้ทรัพยากร 3.92
2. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับปานกลาง ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ของคณะกรรมการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 3.14 โดยมีค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการวางแผน 3.17 ด้านการจัดองค์การและด้านการประสานงาน 3.15 ด้านการใช้ทรัพยากร 3.13 และด้านการประเมินผล 3.12
3. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับต่ำ ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ของคณะกรรมการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 1.96 โดยมีค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการใช้ทรัพยากร 2.18 ด้านการประสานงาน 2.11 ด้านการจัดองค์การ 1.90 ด้านการวางแผน 1.83 และ ด้านการประเมินผล 1.81
4. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติรวมทุกด้าน ของคณะกรรมการกลุ่มที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง คือ 3.05

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน

กระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	เกณฑ์การปฏิบัติ			รวมเฉลี่ย
	สูง N = 80	กลาง N = 80	ต่ำ N = 80	
1. ด้านการวางแผน	3.95	3.17	2.10	3.07
2. ด้านการจัดองค์การ	3.97	3.09	1.62	2.89
3. ด้านการใช้ทรัพยากร	3.86	3.12	2.23	3.07
4. ด้านประสานงาน	4.04	3.16	2.13	3.11
5 ด้านการประเมินผล	4.15	3.17	1.60	2.97
รวมเฉลี่ย	3.99	3.14	1.93	3.02

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า

1. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับสูง ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ของศึกษานิเทศก์อำเภอ มีค่าเฉลี่ย 3.99 โดยมีค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการประเมินผล 4.15 ด้านการประสานงาน 4.04 ด้านการจัดองค์การ 3.97 ด้านการวางแผน 3.95 และด้านการใช้ทรัพยากร 3.86

2. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับปานกลาง ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ของศึกษานิเทศก์อำเภอ มีค่าเฉลี่ย 3.14 โดยมีค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการวางแผน และด้านการประเมินผล 3.17 ด้านการประสานงาน 3.16 ด้านการใช้ทรัพยากร 3.12 และด้านการจัดองค์การ 3.09

3. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับต่ำ ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ของศึกษานิเทศก์อำเภอ มีค่าเฉลี่ย 1.93 โดยมีค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการใช้ทรัพยากร 2.23 ด้านการประสานงาน 2.13 ด้านการวางแผน 2.10 ด้านการจัดองค์การ 1.62 และด้านการประเมินผล 1.60

4. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติรวมทุกด้าน ของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง คือ 3.02

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยเกณฑ์การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อ
กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน

กระบวนการบริหารกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	เกณฑ์การปฏิบัติ					
	สูง		กลาง		ต่ำ	
	X = 245	N = 80	N = 245	N = 80	N = 245	N = 80
1. ด้านการวางแผน	4.05	3.95	3.17	3.17	1.83	2.10
2. ด้านการจัดองค์การ	4.06	3.97	3.15	3.09	1.90	1.62
3. ด้านการใช้ทรัพยากร	3.92	3.86	3.13	3.12	2.18	2.23
4. ด้านการประสานงาน	4.10	4.04	3.15	3.16	2.11	2.13
5. ด้านการประเมินผล	4.09	4.15	3.17	3.17	1.81	1.60
รวมเฉลี่ย	4.04	3.99	3.14	3.14	1.96	1.93

หมายเหตุ คณะกรรมการกลุ่ม N = 245, ศึกษาานิเทศก์อำเภอ N = 80

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า

1. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับสูง ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน นั้น คณะกรรมการกลุ่มมีการปฏิบัติในด้านการวางแผนสูงกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับศึกษานิเทศก์อำเภอมีการปฏิบัติในด้านการประเมินผลสูงกว่าด้านอื่น ๆ และการปฏิบัติ

ในลำดับสุดท้าย ทั้งคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ มีการปฏิบัติในการใช้
ทรัพยากร อย่างสอดคล้องกัน

2. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับปานกลาง ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คณะกรรมการกลุ่มมีการปฏิบัติในการวางแผนมากกว่าด้านอื่น ๆ
และศึกษานิเทศก์อำเภอก็มีการปฏิบัติในการวางแผนและการประเมินผลมากกว่าด้านอื่น ๆ
สำหรับการปฏิบัติในลำดับสุดท้าย คณะกรรมการกลุ่มปฏิบัติในการประเมินผลสำหรับศึกษา
นิเทศก์อำเภอปฏิบัติในการจัดองค์การ

3. ค่าเฉลี่ยเกณฑ์ปฏิบัติในระดับต่ำ ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ มีการปฏิบัติในการใช้
ทรัพยากรมากกว่าด้านอื่น ๆ เช่นเดียวกัน และคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอมี
การปฏิบัติในการประเมินผล เช่นเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทางด้านการวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล ทัศนคติของ คณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอ
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร และการประเมินผล

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2534 จำนวน 20 กลุ่มโรงเรียน แบ่งออกเป็น คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 249 คน ศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 80 คน รวม 329 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อสอบถามการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้าน การจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล ซึ่งใน แต่ละด้านประกอบด้วยแบบสอบถามด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งฉบับ 50 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ให้ ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พร้อมกับส่งแบบสอบถาม ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ได้ขอความ ร่วมมือและส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์อำเภอ เพื่อให้ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังสำนักงาน ประถมศึกษาอำเภอ ผู้วิจัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์อำเภอทุกฉบับ ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองที่สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 ฉบับ ได้รับคืน 329 ฉบับ คัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.78

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยการ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ใช้สถิติหาค่าอ่านาจาแจกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ เกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 5 ด้าน ของคณะกรรมการกลุ่มและ ศึกษาพิเศษอำเภอ ดังรายละเอียดในภาคผนวก

3. ใช้สถิติหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และหาค่าความ เชื่อมั่น เป็น รายด้าน ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้าน การประสานงาน และด้านการประเมินผล ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.8557

ค่าความเชื่อมั่นด้านการวางแผน เท่ากับ 0.9591

ค่าความเชื่อมั่นด้านการจัดองค์การ เท่ากับ 0.9215

ค่าความเชื่อมั่นด้านการใช้ทรัพยากร เท่ากับ 0.8932

ค่าความเชื่อมั่นด้านการประสานงาน เท่ากับ 0.9424

ค่าความเชื่อมั่นด้านการประเมินผล เท่ากับ 0.9737

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การปฏิบัติตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติตามเกณฑ์ปกติปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ได้ปฏิบัติดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน คณะกรรมการกลุ่มมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า คณะ กรรมการกลุ่มมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการวางแผนในเรื่อง กำหนดเป้าหมายของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน กำหนดนโยบาย

การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปกติปานกลาง

1.2 ด้านการจัดองค์การ คณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปกติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายข้อพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนศึกษามีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดองค์การ ในเรื่อง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครู ที่มีความรู้ความสามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความสามารถ เฉพาะด้านอยู่ใน เกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปกติปานกลาง

1.3 ด้านการใช้ทรัพยากร คณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปกติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายข้อพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนศึกษามีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการใช้ทรัพยากร ในเรื่อง ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นผู้เสนอแนะให้ข้าราชการครู ที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยึดระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูงสำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปกติปานกลาง

1.4 ด้านการประสานงาน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปกติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนศึกษาด้านการประสานงาน ในเรื่อง การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้หน่วยงานระดับอำเภอ ระดับ

จังหวัด และระดับกรมทราบ การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อให้ทำหน้าที่ประสานงานของกลุ่มโรงเรียนโดยเฉพาะ และมีการชี้แจงเกี่ยวกับแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเพื่อให้เข้าใจตรงกัน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

1.5 ด้านการประเมินผล คณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายข้อพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประเมินผลในเรื่อง มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี และนำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

2. การปฏิบัติตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทักษะของศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ศึกษานิเทศก์อำเภอ ได้ปฏิบัติดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายข้อพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการวางแผนในเรื่อง กำหนดเป้าหมายของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน และปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

2.2 ด้านการจัดองค์การ ศึกษา นิเทศก์อำเภอมัทสนะต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า ศึกษา นิเทศก์อำเภอมัทสนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดองค์การ ในเรื่อง มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถภายในกลุ่มโรงเรียนให้ ปฏิบัติงานได้ตรงตามความสามารถเฉพาะด้าน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ ปฏิบัติปานกลาง

2.3 ด้านการใช้ทรัพยากร ศึกษา นิเทศก์อำเภอมัทสนะต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า ศึกษา นิเทศก์อำเภอมัทสนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการใช้ทรัพยากร ในเรื่อง การดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน เป็นไปตามเวลาที่ทางราชการ กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยึดระเบียบแบบแผนของทาง ราชการในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับ ข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

2.4 ด้านการประสานงาน ศึกษา นิเทศก์อำเภอมัทสนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า ศึกษา นิเทศก์อำเภอมัทสนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประสานงาน ใน เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนมีการแจ้งให้หน่วยงานระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรม ทราบ การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียน และมีการชี้แจงเกี่ยวกับแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทราบเพื่อให้เข้าใจตรงกัน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูง สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ใน เกณฑ์ปฏิบัติ ปานกลาง

2.5 ด้านการประเมินผล ศึกษา นิเทศก์อำเภอมัทสนะต่อกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนะเป็นรายข้อพบว่า

ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประเมินผลในเรื่อง มีการรายงานการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี และนำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูงสำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง

3. การปฏิบัติตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล ตามทักษะของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติตามเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติตามด้านการวางแผน อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านการประสานงาน ด้านการจัดองค์การ ด้านการประเมินผล และด้านการใช้ทรัพยากร ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้า มีประเด็นสำคัญที่สมควรหยิบยกมาอภิปราย ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผล ตามทักษะของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติตามเกณฑ์ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ยังปฏิบัติงานของคนไม่ได้ตามความคาดหวัง ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 3) สำหรับ สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์ (2526 : 371) นักการศึกษาได้ให้ความเห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนยังมีความ

สามารถในภาคปฏิบัติหน้าที่ไม่เพียงพอ ขาดเทคนิคการวางแผน การจัดองค์การ การใช้ทรัพยากร การประสานงาน การประเมินผล และขาดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม และผลการวิจัยของ ประกอบ คุณารักษ์ และ อาพน ศรีณชัย (2529 : 113) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบขององค์กรและการจัดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า กลุ่มตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนในด้านปัจจัยการทำงานประกอบด้วย การรวมกลุ่ม การมีทักษะอย่างเพียงพอ ความหลากหลายและโครงสร้างขององค์การ จะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของกลุ่มโรงเรียน

อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาและศึกษานิเทศก์อำเภอ ปฏิบัติตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปานกลางนั้น น่าจะมีมูลเหตุสำคัญ ดังนี้

ประการแรก ภารกิจประจำของคณะกรรมการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยข้อเท็จจริงนั้น ทั้งคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ต่างมีภาระหน้าที่ประจำ โดยเฉพาะคณะกรรมการกลุ่มที่เป็นผู้บริหาร ย่อมมีภาระงานด้านการบริหารโรงเรียน หากภารกิจดังกล่าวมีมาก การแบ่งปันเวลาเพื่อปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม ย่อมลดน้อยลงไป

ประการที่สอง สำนักงานกลุ่มโรงเรียน ขาดบุคลากรประจำ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม จำเป็นจำต้องอาศัยคณะทำงานประจำ หรือเจ้าหน้าที่ประจำด้านทางปฏิบัติในปัจจุบัน คณะกรรมการกลุ่มจะต้องลงมือปฏิบัติเองในฐานะเจ้าหน้าที่ด้วยความสับสนในเรื่องบทบาท อำนาจหน้าที่ ขอบเขตของความรับผิดชอบ ย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้

ประการสุดท้าย การโยกย้ายของคณะกรรมการกลุ่มตามวาระ ฐานะตำแหน่งของตน ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเหล่านั้นไม่ต่อเนื่อง ช่วงเวลาปฏิบัติงานของคณะกรรมการบางคนมีเวลายาวนาน หากได้คณะกรรมการกลุ่มใหม่ ที่ขาดประสบการณ์เข้ามาปฏิบัติหน้าที่แทน ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานได้

2. การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของ คณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติในด้านการวางแผน อยู่ในลำดับแรก

สาเหตุที่คณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ปฏิบัติในด้านการวางแผนเป็นลำดับแรกนั้น ย่อมเป็นปกติธรรมดา เพราะการวางแผนเป็นกระบวนการขั้นหนึ่งในการบริหารงานให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้ (สมพงษ์ เกษมสิน. 2523 : 81) และ คูนท์ และ โอ โดเนลล์ (Koontz and O'Donnell. 1968 : 121 - 124) ได้ระบุความสำคัญของการวางแผนไว้ว่า การวางแผนนั้น เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ และนโยบายของโครงการ รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และวิธีการที่จะใช้ปฏิบัติงานให้บรรลุผลการวางแผน จะช่วยให้เกิดความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น การวางแผนที่ดี จะเท่ากับการสร้างระบบการควบคุมงานที่ดี

สำหรับประเด็นการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการใช้ทรัพยากรนั้น ทั้งคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ มีทัศนะต่อการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย อาจเป็นเพราะว่า ทรัพยากรในการบริหารนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานในระดับกรม คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้กำหนดนโยบายในการจัดสรรให้จำกัด ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ โดยเฉพาะการจัดสรรในด้านอัตราค่าจ้าง ด้านงบประมาณ จะมีไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นผลให้คณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ มีการปฏิบัติในด้านนี้น้อย ผลงานวิจัยของ วันชัย พงษา (2531 : 85) ได้ชี้ให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คือ การขาดแคลนงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ สื่อการเรียน และบุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ควรจัดอบรมสัมมนา คณะกรรมการกลุ่ม เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มให้ชัดเจน และเน้นความรู้ และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารทรัพยากร การประสานงาน การประเมินผล และการประสานงานการทำงานเป็นทีม
2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ควรจัดประชุมร่วมกันเพื่อปรึกษาหารือ ทบทวนแผนการปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารสำนักงานกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่ม และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ทราบสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
3. ควรมีการจัดอบรมคณะกรรมการกลุ่ม เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้คณะกรรมการกลุ่มได้รับทราบบทบาท อำนาจหน้าที่ เทคนิคการบริหาร กระบวนการบริหาร รวมทั้งคุณธรรม ในการบริหาร อันจะทำให้บุคลากรของกลุ่มโรงเรียน บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ควรมีการประเมินผล การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่อง เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคน และจะได้แก้ปัญหที่เกิดขึ้นได้ตรงกับสาเหตุของปัญหา และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพบุคลากรของกลุ่มโรงเรียนอีกด้วย
5. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบของคณะกรรมการกลุ่ม เกี่ยวกับหน้าที่ของบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรของกลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยในประเด็นเดียวกันนี้ในระดับเขตการศึกษา 1 หรือเขตการศึกษาอื่น ๆ
2. ควรรีศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
3. ควรรีศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน หรือผู้ปกครองนักเรียน
4. ควรรีศึกษาวิจัย เปรียบ เทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนกับครูผู้สอน ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
5. ควรรีศึกษาทัศนะของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

મગધાનુવ્રત

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาและคำขอตั้งงบประมาณ ปีงบประมาณ 2523. สมุทรปราการ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ, 2533. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534 กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.
- _____. ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกลุ่มโรงเรียน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทอรามบุญ (ประเทศไทย) จำกัด, 2530.
- _____. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทอรามบุญ (ประเทศไทย) จำกัด, 2530.
- _____. คู่มือการปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา, 2525.
- _____. คู่มือบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา, 2527.
- _____. คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา, 2526.
- _____. คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2532.
- _____. คู่มือบริหารงานประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2531.
- _____. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2532.
- _____. ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา, 2529.

- เฉลิม แสงสุวรรณ. การศึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปรินทิพย์ กศ.ม. สงขลา :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อัดสำเนา.
- ชูชาติ ทรัพย์มาก. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 251. อัดสำเนา.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2523.
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร
 การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- ประกอบ คุณารักษ์ และอาพน ศรีชัย. การพัฒนารูปแบบองค์กรและการจัดการกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สดจิดคอฟเซท, 2529
- ประคอง บุปผาวลัย. บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร. ปรินทิพย์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ประมุข รอดประเสริฐ. เอกสารประกอบคำสอน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการบริหาร.
 ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เบติกุล
 การพิมพ์, 2533.
- ประมวล เสนาฤทธิ์. "การบริหารโครงการ," ใน การวางแผนและการจัดการทางการ
ศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.
- ไพบุลย์ วิชาลัย. การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพะเยา. ปรินทิพย์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 บางแสน, 2536. อัดสำเนา.

- ภิญโญ สาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ส.การพิมพ์, 2523.
- _____. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.
- มหามะ เมะ เก. บทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษา พรการพิมพ์, 2528.
- วิวัฒน์ ไวยสกุล. "มาทำงานเป็นทีมกันเถอะ," ใน ประชาศึกษา. 34(10) : 12 - 15; กรกฎาคม, 2527.
- วีระ จันทรปัญญา. ปัญหาและแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- วิรัตน์ สมบัติ. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็น ของกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดยโสธร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ศศิธร วงษ์เมตตา. การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สมชาย ปิ่นสุข. การปฏิบัติงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

- สมบุรณ์ พรรณาภพ. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2521.
- สมบุรณ์ อุปถัมภ์. ความรู้และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
เนติกุลการพิมพ์, 2532.
- สมพงษ์ เกษพลสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สามารถ หมวคณดี. การศึกษานโยบายการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปรียานันท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุวิทย์ มูลคำ. การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 8. วิทยานันท์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- อดุลย์ศักดิ์ วงศ์โกมลเชษฐ์. ความคิดเห็นและความคาดหวังของกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ครูเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 8.
วิทยานันท์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- อรุณ รักระธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
2522.
- อุทัย บุญประเสริฐ. "การบริหาร : หลักทั่ว ๆ ไป," ใน คู่มือบริหารการประถมศึกษา
จังหวัดเล่ม 5. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,
2527.
- อุทัย หิรัญโต. สารานุกรมศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ (การบริหารรัฐกิจ). กรุงเทพฯ :
ท.จ.ก. พิมพ์อักษร. 2526.
- Best, John W. Research in Education. 3rd ed. Engleweed Cliffs,
New Jersey : Prentice - Hall, Inc. 1977.

- De Caro, John Joseph. "Group Management : The Administrative Team and Supporting Theory," in Dissertation Abstract. 37(3)1321 - A ; September, 1976.
- Jones, John Edwin. "A case Study of a Selected Elementary School under Condition of Planned Change," in Dissertation Abstract International. 34(11) : 6903 - A ; May, 1974.
- Koontz and O, Donnell. Principles of Management : An Analysis of Managerial Functions. McGraw-Hill, Book Corp., Tokyo, 1968.
- Less Bell. Management Skill in Primary Schoo. Biddeles, Ltd, Gilford and Kingslynn, London : 1988.

תאריך

แบบสอบถาม เพื่อศึกษาวิจัย

เรื่อง กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการ
กลุ่ม และศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการ

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ตอน
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ
ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☒
ตามความเป็นจริง
ปัจจุบันสถานภาพของท่าน เป็น
☐ คณะกรรมการกลุ่ม
☐ ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่ผ่านมา ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของระดับการปฏิบัติของกระบวนการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนตามที่ท่านเห็นเป็นจริง โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ข้อที่ท่าน เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้มีการปฏิบัติมากที่สุด / ให้ใส่ เครื่องหมาย
ลงในช่องมากที่สุด

ข้อที่ท่าน เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้มีการปฏิบัติมาก / ให้ใส่ เครื่องหมาย
ลงในช่องมาก

ข้อที่ท่าน เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้มีการปฏิบัติปานกลาง / ให้ใส่ เครื่องหมาย
ลงในช่องปานกลาง

ข้อที่ท่าน เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้มีการปฏิบัติน้อย / ให้ใส่ เครื่องหมาย
ลงในช่องน้อย

ข้อที่ท่าน เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด / ให้ใส่ เครื่องหมาย
ลงในช่องน้อยที่สุด

เช่นตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
0	<u>ด้านการวางแผน</u>					
	กำหนด เป้าหมายของแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน.....			✓		
00	กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน.....		✓			
	ฯลฯ					

ข้อ 0 หมายความว่า ท่านมีทัศนะต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนในด้านการวางแผน
เกี่ยวกับการกำหนด เป้าหมายของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์
ปานกลาง

ข้อ 00 หมายความว่า ท่านมีทัศนะต่อการบริหารกลุ่มโรงเรียนในด้านการวางแผน
เกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์
มาก

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการวางแผน</u>					
1	กำหนด เป้าหมายของแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน.....					
2	กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน.....					
3	กำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่ม โรงเรียนไว้อย่างชัดเจน					
4	ปฏิบัติตามแนวทางของ สปช. ในการ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียน.....					
5	วิเคราะห์ระเบียบและกฎหมายประกอบ ในการให้ความเห็นชอบแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียน.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
6	ให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนที่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด.....					
7	เสนอแนะสำนักงานกลุ่มโรงเรียนในการ จัดทำแผนงานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียน					
8	ได้แจ้งให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ทราบถึง ข้อบกพร่องของการจัดทำแผนงานและ โครงการต่าง ๆ.....					
9	เสนอแนะให้มีระบบการติดตามและประเมิน ผลงานปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินการในแต่ละปี..					
10	เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและ โครงการของกลุ่มโรงเรียน.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการจัดการ</u>					
11	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณา ให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน.....					
12	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์ ข้อมูลของกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียน.....					
13	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดอันดับ ความสำคัญของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน.....					
14	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการสำรวจ ปัญหาของการบริหารกลุ่มโรงเรียน					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่ รับผิดชอบในการปรับปรุงสำนักงานกลุ่ม โรงเรียน.....					
16	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่ รับผิดชอบในการปรับปรุงศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
17	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่ รับผิดชอบในการปรับปรุงห้องสมุดกลุ่ม โรงเรียน.....					
18	มีการแต่งตั้งกรรมการจากข้าราชการครู ที่มีความรู้ ความสามารถภายในกลุ่ม โรงเรียนให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความ สามารถ เฉพาะด้าน.....					
19	ได้รับการ เสนอแนะจากศึกษานิเทศก์อำเภอ ในการคัดเลือกตัวบุคคลให้ทำหน้าที่ใน คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียน.....					
20	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนในแต่ละปี.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการใช้ทรัพยากร</u>					
21	ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นผู้ เสนอแนะ ให้ข้าราชการครูที่มีความรู้ความสามารถมา ช่วยในการจัดทำแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน.....					
22	ข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถได้ มีโอกาสนในการ เสนอแนะความคิด เกี่ยวกับ การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียน					
23	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่าง เต็ม ความสามารถ					
24	ทุกโรงเรียนภายในกลุ่มได้รับการจัดสรร งบประมาณอย่าง เพียงพอทุกปี.....					
25	งบประมาณที่กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรร เพียงพอในการจัดทำแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
26	หน่วยงานหรือองค์กรอื่นในท้องถิ่นมีส่วนใน การสนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มโรงเรียน เป็นประจำ.....					
27	กลุ่มโรงเรียนได้รับจัดสรรในด้านวัสดุ อุปกรณ์จากสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภออย่างเพียงพอ.....					
28	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้กำหนดวิธี การในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนภายในกลุ่ม ..					
29	การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงบ ประมาณของกลุ่มโรงเรียน เป็นไปตาม เวลาที่ทางราชการกำหนดในแต่ละปี งบประมาณ.....					
30	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้ยึดระเบียบ แบบแผนของทางราชการในการดำเนินงาน เกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน ...					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการประสานงาน</u>					
31	การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนได้มีการแจ้งให้ หน่วยงานระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และ ระดับกรมทราบ.....					
32	การกำหนดที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียน					
33	มีการแต่งตั้งบุคคล เพื่อให้ทำหน้าที่ประสาน งานของกลุ่มโรงเรียนโดย เฉพาะ.....					
34	มีการชี้แจง เกี่ยวกับแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนให้แก่ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง ทราบ เพื่อให้ เข้าใจตรงกัน.....					
35	มีการจัดทำเอกสาร เพื่อ เผยแพร่ความรู้และ ข่าวสารของกลุ่มโรงเรียน.....					
36	มีการจัดให้ข้าราชการครูภายในกลุ่ม โรงเรียนมีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
37	มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัด กิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน.....					
38	มีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยว ข้องได้ทราบ เพื่อขอรับการสนับสนุนใน ด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียน.....					
39	มีการสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนได้จัด กิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อใช้ทรัพยากร ร่วมกัน.....					
40	เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น เข้า มามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียน.....					
ด้านการประ เมินผล						
41	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อศึกษาความ เป็นไปได้ของแผนงานและโครงการของ กลุ่มโรงเรียน.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
42	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมิน ผลก่อนการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียน.....					
43	มีการแต่งตั้งตัวบุคคล เพื่อทำหน้าที่ควบคุม เร่งรัดโครงการต่าง ๆ ให้เป็นตามกำหนด					
44	มีการสร้าง เกณฑ์ เพื่อใช้ในการประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน					
45	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 6 เดือน					
46	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนทุกระยะ 1 ปี					
47	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูล สารสนเทศ ของกลุ่มโรงเรียน.....					

ข้อที่	รายการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร กลุ่มโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
48	นำเอาผลการประเมินแผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำ รายงานประจำปี.....					
49	มีการรายงานผลการประเมินแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียนให้ สปอ. และ สปจ. ทราบทุกปี.....					
50	นำเอาผลการประเมินแผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียน ไปใช้ เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงาน และ โครงการของกลุ่มโรงเรียนในปีต่อไป ...					

ข้อมูลในการใช้ t - test ในการหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ
ด้านการวางแผน

ข้อ	กลุ่มคะแนนสูง		กลุ่มคะแนนต่ำ		t
	X	S	X	S	
1	4.15	0.5334	3.50	0.7844	4.3336
2	4.12	0.4634	3.45	0.8458	4.3943
3	4.25	0.5430	3.37	0.7403	6.0624
4	4.32	0.5723	3.55	0.6774	5.4916
5	3.97	0.6975	3.10	0.7442	5.4051
6	3.90	0.7778	3.00	0.7161	5.3835
7	4.37	0.5400	3.22	0.7675	7.7502
8	3.92	0.6558	2.97	0.8316	5.6730
9	4.10	0.5905	3.10	0.6324	3.2079
10	3.37	1.0299	2.52	0.8161	4.0910
รวมเฉลี่ย	4.047	0.64036	3.178	0.75558	5.17926

ข้อมูลในการใช้ t - test ในการหาอ่านจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ
ด้านการจัดองค์การ

ข้อ	กลุ่มคะแนนสูง		กลุ่มคะแนนต่ำ		t
	X	S	X	S	
11	4.22	0.6597	3.45	0.8149	4.6447
12	4.05	0.8459	3.00	0.8473	5.5471
13	4.15	0.8022	3.10	0.7442	6.0690
14	3.90	0.7778	2.82	0.8439	5.9515
15	4.27	0.6400	3.10	0.8412	7.0008
16	4.32	0.5723	3.00	0.9870	7.3164
17	4.30	0.6868	2.97	0.8316	7.7989
18	4.37	0.7048	3.35	0.8022	6.0414
19	3.17	0.9577	2.57	0.7120	3.1796
20	3.95	0.6772	2.77	0.7333	7.4753
รวมเฉลี่ย	4.07	0.73245	3.013	0.81576	6.10252

ข้อมูลในการใช้ $t - test$ ในการหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ
ด้านการใช้ทรัพยากร

ข้อ	กลุ่มคะแนนสูง		กลุ่มคะแนนต่ำ		t
	X	S	X	S	
21	4.27	0.7840	3.22	0.7333	6.1858
22	4.07	0.7298	3.02	0.7333	6.4186
23	4.30	0.6868	3.30	0.8828	5.6543
24	3.00	1.0621	2.37	0.6674	3.1762
25	2.80	1.0426	2.57	0.7807	1.1167
26	2.45	0.9857	2.17	0.7120	1.4562
27	2.97	0.8002	2.67	0.6938	1.7914
28	3.60	0.7778	2.85	0.6222	4.7716
29	4.17	0.6359	3.50	0.6793	4.5537
30	4.55	0.6385	3.67	0.8589	5.2030
รวมเฉลี่ย	3.618	0.81434	2.934	0.73637	4.03275

ข้อมูลในการใช้ t - test ในการหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ
ด้านการประสานงาน

ข้อ	กลุ่มคะแนนสูง		กลุ่มคะแนนต่ำ		t
	X	S	X	S	
31	4.75	0.4385	3.95	0.7828	5.6389
32	4.77	0.4797	3.90	0.7778	6.0207
33	4.32	0.6558	3.25	0.8697	6.0385
34	4.27	0.5986	3.27	0.6788	6.9881
35	4.02	0.8911	2.77	0.8316	6.4887
36	4.02	0.8002	2.62	0.7741	7.9527
37	4.12	0.6479	2.90	0.9281	6.8165
38	3.85	0.6998	2.75	0.7071	6.9931
39	3.77	0.9195	2.62	0.6674	6.4012
40	3.50	0.8770	2.35	0.6621	6.6195
รวมเฉลี่ย	4.139	0.70081	3.038	0.76795	6.59579

ข้อมูลในการใช้ t - test ในการหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ
ด้านการประเมินผล

ข้อ	กลุ่มคะแนนสูง		กลุ่มคะแนนต่ำ		t
	X	S	X	S	
41	3.70	0.6868	2.90	0.7089	5.1262
42	3.65	0.6621	2.75	0.6698	6.0434
43	3.92	0.5723	2.90	0.6324	7.5633
44	3.85	0.6222	2.85	0.7355	6.5649
45	3.80	0.6484	2.67	0.8285	6.7925
46	4.12	0.5157	3.12	0.6864	7.3665
47	4.10	0.6324	2.90	0.7089	7.9889
48	4.07	0.5723	2.87	0.7227	8.2324
49	4.55	0.5523	3.60	0.6717	6.9088
50	4.55	0.5038	3.35	0.5795	8.2827
รวมเฉลี่ย	4.031	0.59683	2.991	0.69443	7.08696

ที่ ศธ 1465.040303/202

โรงเรียนวัดบางนางเพ็ง

หมู่ 2 ต.บ้านระกาศ อ.บางบ่อ 10560

20 สิงหาคม 2534

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ข้าพเจ้า นายสม น้อยปรีชา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบางนางเพ็ง สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอบางบ่อ กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท (ภาคพิเศษ) วิชาเอก
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์จะมาติดต่อ
เพื่อขอความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "กระบวนการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังเกต
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ" ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลของ

รองศาสตราจารย์ ทวีบุรณ หอมเย็น ประธาน

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการ

สิ่งที่ใคร่ขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์อำเภอ
ตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดกรุณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สม น้อยปรีชา

(นายสม น้อยปรีชา)

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบางนางเพ็ง

งานธุรการ

ที่ ศธ 1465/

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ
ศูนย์เยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ 10270

9 กันยายน 2534

เรื่อง ขออนุมัติเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เมืองฯ, พระประแดง, บางพลี, บางบ่อ, กิ่งพระสมุทรเจดีย์

ด้วย นายสม น้อยปรีชา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบางนางเพ็ง สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอบางบ่อ กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท (ภาคพิเศษ) วิชาเอก
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์จะขอเก็บ
รวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตาม
ทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการ" สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จึงขอให้สำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ แจ้งให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์อำเภอ ให้
ความสะดวกแก่บุคคลดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ของแสดงความนับถือ

สุทธิศล โบนันธุ์

(นายสุทธิศล โบนันธุ์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร. 3951581

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

12 กันยายน 2534

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสม น้อยปรีชา กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท (ภาคพิเศษ) วิชาเอก
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่ม และ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ" โดยผู้ตอบแบบ
สอบถามประกอบด้วยบุคลากรดังนี้ คือ ประธานกลุ่ม กรรมการกลุ่ม กรรมการสายผู้สอน และ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ข้าพเจ้าจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อจะได้
นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้ และกรุณานำแบบสอบถามส่งคืนไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
ภายในวันที่ 15 ตุลาคม 2534

ขอแสดงความนับถือ

สม ปรีชา

(นายสม น้อยปรีชา)

นิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสม ชื่อสกุล น้อยปรีชา

เกิดวันที่ 27 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2491

สถานที่เกิด อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 96 หมู่ 4 ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ
จังหวัดสมุทรปราการ

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ใหญ่

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดบางนางเพ็ง ตำบลบ้านระกาศ
อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2513 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูพระนคร
- พ.ศ. 2518 การศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- พ.ศ. 2534 การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2515 ครูตรีโรงเรียนวัดเสาธงกลาง อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ
- พ.ศ. 2519 อาจารย์ 1 โรงเรียนวัดบ้านประสิทธิ์าราม อำเภอบางบ่อ
จังหวัดสมุทรปราการ
- พ.ศ. 2523 อาจารย์ 1 โรงเรียนวัดบางนางเพ็ง อำเภอบางบ่อ
จังหวัดสมุทรปราการ
- พ.ศ. 2527 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
- พ.ศ. 2530 อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบางนางเพ็ง อำเภอบางบ่อ
จังหวัดสมุทรปราการ

กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่ม
และศึกษานิเทศก์อำเภอสังขละบุรีสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ
ของ
สม น้อยปรีชา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มกราคม 2535

การศึกษาค้างนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษากระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ ใน 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดการ การบริหาร การประสานงาน และการประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 245 คน และศึกษานิเทศก์อำเภอ 80 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2534 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และ ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดการ การบริหาร การประสานงาน และการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง
2. ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดการ การบริหาร การประสานงาน และการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง
3. คณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอ มีทัศนะต่อกระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดการ การบริหาร การประสานงาน และการประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง เช่นเดียวกัน

AN ADMINISTRATIVE PROCESS OF PRIMARY SCHOOL CLUSTERS
AS PERCEIVED BY SCHOOL CLUSTERS COMMITTEE MEMBERS
AND DISTRICT SUPERVISORS UNDER THE OFFICE OF
SAMUT PRAKAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT
BY
SOM NOIPREECHA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
January 1992

The purpose of this thesis was to study an administrative process of primary school clusters as perceived by school clusters committee members and district supervisors in 5 aspects: planning, organizing, allocating, coordinating and evaluating.

The sample used in the research consisted of 245 primary school clusters committee members and 80 district supervisors under in the Office of Samutprakarn Provincial Primary Education in academic year 1991. The rating scale questionnaires of 50 items constructed by the researcher was used as the instrument for data collection. The statistical mean and standard deviation were employed for the data analysis.

The important findings were as follows:

1. The primary school clusters committee members perceived an administrative process of primary school clusters in 5 aspects: planning, organizing, allocating, coordinating and evaluating at the moderate level.
2. The district supervisors perceived an administrative process of primary school clusters in 5 aspects: planning, organizing, allocating, coordinating and evaluating at the moderate level.
3. The primary school clusters committee members and district supervisors perceived an administrative process of primary school clusters in 5 aspects: planning, organizing, allocating, coordinating and evaluating at the moderate level.